

Analýza projektů realizovaných Olomouckým krajem z fondů Evropské unie

Lucie Niklová, DiS.

Bakalářská práce
2007

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav veřejné správy a regionálního rozvoje
akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie NIKLOVÁ, DiS.**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Analýza projektů realizovaných Olomouckým krajem z fondů Evropské unie**

Zásady pro vypracování:

1. Provedte literární průzkum v oblasti problematiky čerpání prostředků z fondů EU.
- 2 Provedte analýzu projektů realizovaných Olomouckým krajem z fondů EU.
3. Zhodnoťte přínosy hlavních investičních projektů.
4. Navrhněte doporučení na možnosti dalšího čerpání prostředků z EU v dalším období.

Rozsah práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

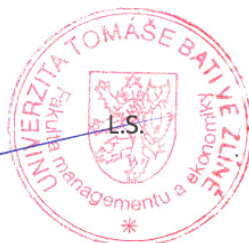
Seznam odborné literatury:

1. HRDÝ, M. Hodnocení ekonomické efektivnosti investičních projektů EU. Praha: ASPI, 2006. 203 s. ISBN: 80-7357-137-4.
2. KŘÍŽKOVÁ, M. Základní principy přípravy projektů v rámci strukturálních fondů EU dokumentované na případových studiích. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Odbor vnějších vztahů, 2004. 63 s. ISBN: 80-239-4895-4.
3. VILAMOVÁ, Š. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce. Praha: Grada Publishing, 2005. 200 s. ISBN: 80-247-1194-x.
4. VILAMOVÁ, Š. Jak získat finanční zdroje Evropské Unie. Praha: Grada, 2004. 196 s. ISBN: 80-247-0828-0.
5. WOKOUN, R. Strukturální fondy a obce. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN: 80-7357-138-2.
6. WOKOUN, R. Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie. Praha: IFEC, 2002. 165 s. ISBN: 80-86412-18-0.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RNDr. René Wokoun, CSc.**
Ústav veřejné správy a regionálního rozvoje
Datum zadání bakalářské práce: **12. března 2007**
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2007**

Ve Zlíně dne 12. března 2007

doc. PhDr. Vnislav Nováček, CSc.
děkan

doc. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

V bakalářské práci se zabývám projekty, které byly zrealizovány díky finanční podpoře a dotacím Evropské unie a díky Olomouckému kraji, jakožto žadateli o poskytnutí těchto dotací. V prvních pěti kapitolách se čtenář dozví, na čem je založeno financování z EU, o významu regionální politiky, dále následuje výčet a základní informace o strukturálních fondech a samotný proces programování. V druhé, praktické části, bakalářské práce stručně popisují základní informace o Olomouckém regionu. Další dvě kapitoly jsou věnovány popisu a analýze konkrétních projektů, které Olomoucký kraj zrealizoval za podpory fondů EU. Popis a analýza jsou doplněny tabulkami a grafy pro větší přehlednost a možnost srovnání jednotlivých projektů, co se týče nákladů a délky realizace. U každého projektu jsem zhodnotila hlavní přínosy realizovaných projektů a v závěru navrhla doporučení Olomouckému kraji pro další programovací období.

Klíčová slova:

Regionální strukturální politika, Strukturální fondy, Kohezní fond, Cíle regionální politiky, Iniciativy společenství, NUTS, Programování a procedury strukturální a regionální politiky v EU, Operační programy, předvstupní pomoc.

ABSTRACT

In this Bachelor thesis I am dealing with the projects, which were implemented with the financial sponsorship and investment grants of European Union and thanks for Region of Olomouc as an applicant of these grants. In the first five chapters, the reader can learn about the rules of the European Union's financing, about the importance of Regional Policies. These topics are followed by the principal information of the Structural Funds and there are also mentioned the programming processes. In the second part of this Bachelor thesis there are described the principal information about the Region of Olomouc. The description and the analysis of the specific projects, which were implemented by the sponsorship of the European Union's funds, are structured in two last chapters and they are supplemented with the schedules and graphs to show the better summary and the comparison of costs and time demands of the realized projects. I evaluated the principal

benefits of each of the realized projects. In the end I proposed recommendaiton for the Region of Olomouc for the next programming period.

Keywords:

Regional Structural Policies, Structural Funds, Cohesion Fund, Objectives of Regional Policies, Community Initiatives, NUTS, Programming and procedures of Regional Structural Policies of European Union, Operation Programmes, Pre Accession Aid.

Ráda bych touto cestou poděkovala všem, kteří se zasloužili o vznik této bakalářské práce. Především bych chtěla velice poděkovat vedoucímu bakalářské práce Doc. RNDr. René Wokounovi za jeho odbornou pomoc a velkou ochotu při zpracování. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům Krajského úřadu Olomouckého kraje a zaměstnancům olomouckého Eurocentra za poskytnutí veškerých informací, potřebných pro vypracování této bakalářské práce.

„Učte se, jako by jste se hnali za někým, koho nemůžete dohonit, a jako by to byl někdo, koho nechcete ztratit!“

Konfucius

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 FINANCOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE	11
1.1 ROZPOČET EU	11
1.2 STRUKTURA ROZPOČTU EU	12
1.2.1 Příjmy rozpočtu	12
1.2.2 Výdaje rozpočtu.....	13
1.3 STRATEGIE	14
1.4 FINANČNÍ PERSPEKTIVA.....	14
2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE.....	16
2.1 VYMEZENÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY.....	16
2.2 VYUŽITÍ PŘEDVSTUPNÍCH NÁSTROJŮ V ČR.....	17
2.3 CÍLE REGIONÁLNÍ POLITIKY EU PRO OBDOBÍ 2000 – 2006.....	17
3 STRUKTURÁLNÍ FONDY.....	21
3.1 EVROPSKÝ FOND REGIONÁLNÍHO ROZVOJE (THE EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND – ERDF)	22
3.2 EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND (THE EUROPEAN SOCIAL FUND – ESF).....	23
3.3 EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ GARANČNÍ A PODPŮRNÝ FOND (EUROPEAN AGRICULTURAL GUIDANCE AND GUARANTEE FUND – EAGGF).....	24
3.4 FINANČNÍ NÁSTROJ PRO PODPORU RYBOLOVU (THE FINANCIAL INSTRUMENT FOR FISHERIES GUIDANCE – FIFG).....	25
3.5 FOND SOUDRŽNOSTI - KOHEZNÍ FOND	25
4 PROGRAMOVACÍ PROCEDURY	27
4.1 POSTUP PROGRAMOVÁNÍ.....	27
4.1.1 Klasifikace NUTS	27
4.1.2 Programové dokumenty.....	28
4.1.3 Institucionální zajištění.....	30
4.2 OPERAČNÍ PROGRAMY	31
4.2.1 Identifikace projektových možností	32
4.2.2 Zásady přípravy projektů	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
5 CHARAKTERISTIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE.....	36
6 PŘEHLED PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH OLOMOUCKÝM KRAJEM Z FONDŮ EU	39
6.1 SPOLEČNÝ REGIONÁLNÍ PROGRAM (SROP)	40
6.1.1 Projekt Internetizace knihoven v Olomouckém kraji.....	40
6.1.2 Partnerství pro rozvoj kraje	43

6.1.3	Rekonstrukce mostů a silnice II/449 Valšovský Žleb	45
6.1.4	Stručný přehled dalších projektů realizovaných v Prioritě 5 SROP	46
6.2	GRANTOVÉ SCHÉMA OLOMOUCKÉHO KRAJE V RÁMCI SROP	49
6.2.1	Marketing cestovního ruchu	49
6.3	INNTERREG III A	50
6.3.1	Rekonstrukce silnice II/457, 445 v úseku Zlaté hory – Konrádów	50
6.3.2	Turistický informační portál Olomouckého kraje	51
6.4	PHARE 2003	53
6.4.1	Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim – Plumlov	53
6.5	OPERAČNÍ PROGRAM ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ	54
6.5.1	Síť center pasivního domu.....	54
7	ANALÝZA PROJEKTŮ.....	55
7.1	VÝŠE DOTACE A ZDROJE SPOLUFINANCOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH PROJEKTŮ	55
7.2	DOBA POTŘEBNÁ K REALIZACI JEDNOTLIVÝCH PROJEKTŮ	62
	ZÁVĚR	65
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	67
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	72
	SEZNAM TABULEK.....	73
	SEZNAM PŘÍLOH.....	74

ÚVOD

Vstupem ČR do EU, v květnu 2004, se nám otevřely šance na využití pomoci ze strany Evropského společenství a čerpání prostředků na obnovu a rozvoj ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Je zcela zřejmé, že i v nejbližší budoucnosti budou mít strukturální fondy značnou přitažlivost nejen pro podnikatelskou sféru ale i sféru veřejnou.

Cílem je, aby ČR v rámci EU znásobila svůj ekonomický potenciál a nastoupila cestu dynamického, hospodářského a společenského vývoje.

Odstranění či alespoň snížení ekonomických rozdílů je cílem politiky hospodářské a sociální soudržnosti a nástrojem k dosažení tohoto cíle jsou zejména strukturální fondy EU. Smyslem regionální politiky a politiky hospodářské a sociální soudržnosti je podporovat harmonický a vyvážený rozvoj regionů, snižování nezaměstnanosti a rozvoj lidských zdrojů, snižování regionálních disparit, ochrana životního prostředí a zabezpečení rovných příležitostí pro muže a ženy.

Strukturální fondy u nás začaly fungovat po vstupu naší země do EU, přičemž jsme měli možnost s procedurou čerpání peněz vyhovět díky předvstupním fondům EU.

Jelikož je téma regionální strukturální politiky a možnost čerpání finančních prostředků z EU stále častěji diskutované a čím dál více se dostává do povědomí občanů ČR, rozhodla jsem se pro zvolení tématu a následné vypracování bakalářské práce z problematiky fondů Evropské unie.

V bakalářské práci se zaměřím na řešení problému čerpání zdrojů z Evropské unie, konkrétně na projekty realizované Olomouckým krajem, jelikož jsem obyvatelkou daného regionu a setkávám se v něm s problémovými oblastmi, které „čekají“ na podporu většího celku, kterého jsme součástí, tedy Evropské unie.

Počátkem roku 2007 jsme vstoupili do nového programovacího období a pomalu „dojíždějí“ programy z období předchozího. Vypracováním bakalářské práce jsem chtěla získat přehled o zpracovaných projektech, pod kterými se může podepsat Olomoucký kraj. Byla bych ráda, kdyby tyto informace a výsledky bakalářské práce posloužily také ostatním studentům nebo jiným zájemcům o problematiku regionální strukturální politiky EU.

Na základě přehledu realizovaných projektů jsem vypracovala analýzu v podobě tabulek a grafů a následného vyhodnocení.

Hlavním cílem mé bakalářské práce, jak je zřejmé z jejího názvu, je vypracování přehledu a následnou analýzu jednotlivých projektů realizovaných Olomouckým krajem z fondů EU.

Dalšími cíli je vypracovat literární přehled v oblasti čerpání zdrojů z EU, strukturální regionální politice, strukturálních fondů a procesů programování, zhodnocení realizovaných projektů v souvislosti s přínosy pro obyvatele, popř. turisty kraje a v závěru navrhnout doporučení pro další programovací období.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANCOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE

1.1 Rozpočet EU

Rozpočtová procedura je zakotvená v článku 272 Smlouvy ES a stanovuje jednotlivé fáze rozhodování o rozpočtu EU a také časový rámec, který musí být respektován Radou a Parlamentem.

Parlament má poslední slovo ohledně výdajů pro regiony (Evropský regionální rozvojový fond), v opatřeních v boji proti nezaměstnanosti zvláště mezi mladými lidmi a ženami (Evropský sociální fond) a v kulturních a vzdělávacích programech (Erasmus, Sokrates atd.)

Po přijetí rozpočtu Parlament také monitoruje jeho zavádění prostřednictvím svého rozpočtového výboru. Evropský parlament tedy neustále sleduje, jak jsou v praxi využívány evropské fondy. Neustále zlepšuje prevenci, odhalování a potrestání podvodů. Evropští poslanci také posuzují praktický dopad financování zajištěné z rozpočtu EU.

Rozpočet je hlavním finančním nástrojem Evropské unie. Ta shromažďuje na nadnárodní úrovni jen ty finanční prostředky, které jsou nutné pro financování politik, které byly na základě příslušných smluv přeneseny na společné orgány Evropské unie. Ze svého rozpočtu financuje Evropská unie také vlastní práci svých institucí.¹

Ve srovnání s rozpočty jednotlivých zemí, můžeme pozorovat odlišnosti co se týká celkového objemu vynaložených prostředků i jejich struktury. Základním rozdílem je skutečnost, že unijní rozpočet nesmí být plánován jako **deficitní**. Jedinou možností pokrytí případného deficitu jsou dodatečné příspěvky od členských států na účet jejich státních rozpočtů. Evropská unie nemá právo půjčovat si peněžní prostředky na financování svých výdajů.²

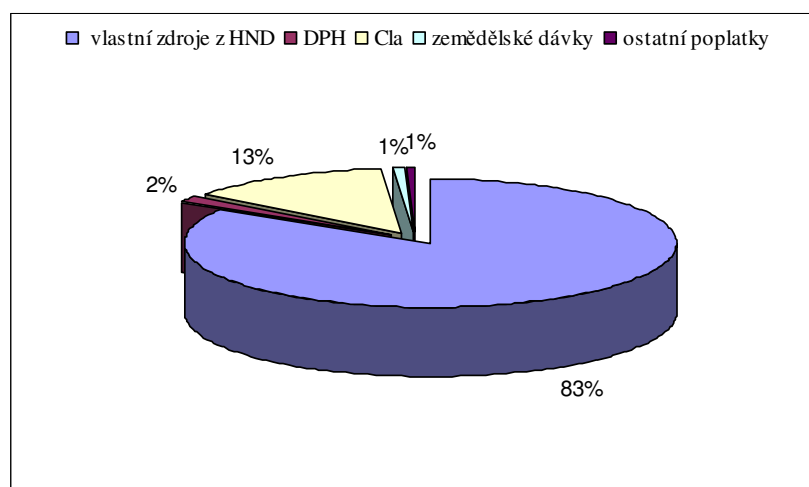
¹ KUNEŠOVÁ, Hana, MRKVAN, Radomír. Evropská unie : Vybrané kapitoly z pohledu ekonoma. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2005. s. 48

² KUNEŠOVÁ, Hana, MRKVAN, Radomír. Evropská unie : Vybrané kapitoly z pohledu ekonoma. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2005. s. 49

1.2 Struktura rozpočtu EU

1.2.1 Příjmy rozpočtu

Evropská unie získává peněžní prostředky jiným způsobem než jednotlivé členské státy. Na rozdíl od nich totiž není stát a nemůže zajišťovat své příjmy vybíráním daní. Rozpočet disponuje tzv. **vlastními zdroji**, které se automaticky stávají příjmem evropského rozpočtu. Není předem stanoven účel a nejsou závislé na individuálním rozhodnutí.³

Obrázek 1: Podíl jednotlivých příjmů rozpočtu na celkových příjmech v r. 2006

Pramen: Evropská komise: General budget of the European Union for the financial year 2006

³ KUNEŠOVÁ, Hana, MRKVAN, Radomír. *Evropská unie : Vybrané kapitoly z pohledu ekonomů*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2005. s. 50

1.2.2 Výdaje rozpočtu

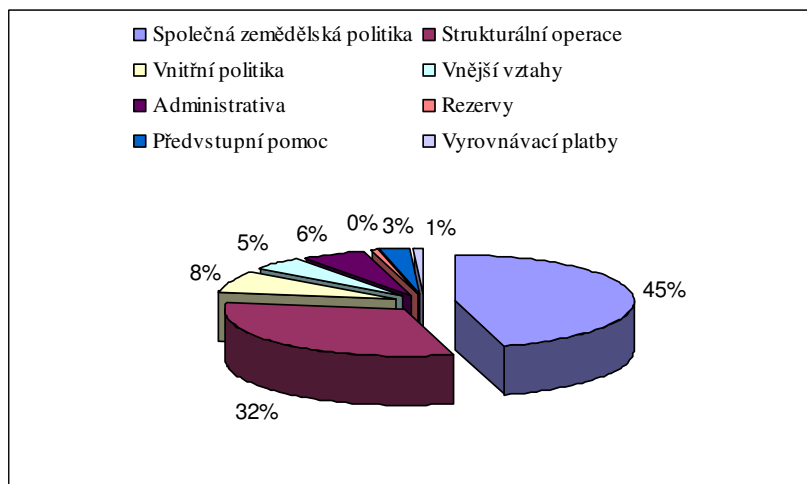
Jak příjmy tak i výdaje Evropského rozpočtu se výrazně liší od těch, které jsou financovány jednotlivými národními rozpočty členských zemí. Společná rozpočet na sebe nebere zodpovědnost za zajištění veřejných služeb (např. školství, zdravotnictví nebo ochrana), a není zatížen správou veřejného dluhu.

Větší část rozpočtu slouží k financování činností, které EU zajišťuje podle zakladatelských smluv (společné politiky, strukturální fondy, rozvojová pomoc).⁴

Výdaje rozpočtu členíme na:⁵

Povinné (závazné) výdaje jsou takové, které musí být proto do rozpočtu prakticky automaticky zařazeny (je na ně právní nárok) – např. výdaje na společnou zemědělskou politiku.

Nepovinné (nezávazné) výdaje jsou výsledkem individuálních rozhodnutí orgánů Evropského společenství a jejich objem i struktura se mohou měnit v závislosti na objemu dostupných rozpočtových příjmů. Do této kategorie příjmů zahrnujeme např. dotace na výzkum a vývoj, dotace strukturálním fondům atd.

⁴ KUNEŠOVÁ, Hana, MRKVAN, Radomír. *Evropská unie : Vybrané kapitoly z pohledu ekonomů*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, s. 52-53

⁵ KUNEŠOVÁ, Hana, MRKVAN, Radomír. *Evropská unie : Vybrané kapitoly z pohledu ekonomů*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2005. s. 53

*Obrázek 2: Podíl jednotlivých výdajů na celkovém objemu rozpočtu
v r. 2006*

Pramen: Evropská komise: General budget of the European Union for the
financial year 2006

1.3 Strategie

Je třeba mít na mysli, že Evropská komise není „dojná kráva“. Není to nadace a rozpočet nesestavuje jen tak pro nic za nic. Je třeba pochopit, že cílem Komise a jejího rozpočtu je podpořit evropskou integraci. Výchozím předpokladem všech snah musí být povědomí o možnostech a omezeních činností EU. Při hledání vhodných projektů by měl být prozkoumán právní rámec v dané oblasti a legislativa pro daný akční program EU. Je nutné si předem pořádně nastudovat základní informace o rámcových programech, pod jejichž hlavičkou jsou vyhlášovány. Při psaní projektu je třeba si uvědomit, jak a čím se může žadatel přispět k naplnění cílů daného programu a co v této věci může nabídnout.

1.4 Finanční perspektiva

Za finanční perspektivu je považován střednědobý finanční plán, který vymezuje výdaje Evropské unie na základě předpovědi jejího budoucího růstu. Nemůžeme ji však pokládat za rozpočet na víceleté období. Stále zůstává základem každoroční tvorba rozpočtu pro určení aktuální výše výdajů a podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích v daném roce. Pravidlem je, že při sestavování jednotlivých ročních rozpočtů musí být dodržen strop daný finanční perspektivou.⁶

Úkolem finanční perspektivy je určit jeden hlavní cíl činnosti Evropské unie v příslušném období.

⁶ KUNEŠOVÁ, Hana, MRKVAN, Radomír. *Evropská unie : Vybrané kapitoly z pohledu ekonomů*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2005. s. 47

Finanční perspektiva je výsledkem vyjednávání mezi Parlamentem, radou a Komisí a musí být jednomyslně schválena zasedáním Evropské rady.

Tabulka 1: Rozpočtová perspektiva EU 2000 – 2006 (v mil Eur, v cenách roku 2004)

Výdajová kapitola	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Zemědělství	41 738	44 530	46 587	47 378	49 305	50 431	50 575
Zemědělská politika	37 352	40 035	41 992	42 680	42 769	43 724	43 735
Obnova venkova	4386	4 495	4 595	4 698	6 536	6 707	6 840
Strukturální fondy	32 678	32 720	33 638	33 968	41 035	41 685	42 932
Strukturální fondy	30 019	30 005	30 849	31 129	35 353	36 517	37 028
Kohezní fond	2 659	2 715	2 789	2 839	5 682	5 168	5 904
Vnitřní politiky	6 031	6 272	6 558	6 796	8 722	8 967	99 093
Vnější politiky	4 627	4 735	4 873	4 972	5 082	5 093	5 104
Administrativa	4 638	4 776	5 012	5 211	5 983	6 154	6 325
Rezervy	906	916	676	434	442	442	442
Předvstupní pomoc	3 174	3 240	3 328	3 386	3 455	3 455	3 455
Kompenzace					1 410	1 299	1 041
Celkem	93 792	97 189	100 672	102 145	115 434	117 526	118 967
Celkem jako % HNP	1,07%	1,08%	1,11%	1,09%	1,08%	1,06%	1,06%
Strop vlastních zdrojů	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%

Pramen: <http://www.europa.eu.int>

2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

2.1 Vymezení regionální politiky

Charakteristickým rysem Evropské unie je velká **heterogenost** členských zemí jejich vnitřních územních celků. Regionální politika slouží ke zmírnění a postupnému odstraňování ekonomických a sociálních nerovností mezi jednotlivými zeměmi a regiony EU.

Regionální politiku lze vymezit jako „určitou koncepční a cílevědomou činnost jisté veřejné autority (místních a regionálních orgánů, vlád, řídicích orgánů EU) usilující o eliminaci negativních důsledků teritoriálně nerovnoměrného ekonomického rozvoje a probíhajících strukturálních změn.“⁷

Společná regionální politika je projevem solidarity na úrovni EU a je důležitou součástí hospodářské politiky EU. Vzhledem ke svým cílům značně zatěžuje společný rozpočet EU.

Nicejská smlouva⁸, má hned v čl. 1 uvedeno: „... Unie je založena na Evropských společenstvích, doplněných politikami a formami spolupráce, zaváděnými touto smlouvou. Jejím úkolem je utvářet mezi členskými státy a mezi jejich národy vztahy způsobem, ve kterém se projevuje soudržnost a solidarita...“.

A dále ve čl. 2: „... Unie si stanoví následující cíle: ... podporovat hospodářský a sociální pokrok a vysokou úroveň zaměstnanosti a dosahovat vyváženého a udržitelného rozvoje, zejména vytvořením prostoru bez vnitřních hranic, posilováním hospodářské a sociální soudržnosti a zavedením hospodářské a měnové unie, v konečném důsledku zahrnující v souladu s ustanoveními této smlouvy jednotnou měnu...“.

⁷ KUNEŠOVÁ, Hana, MRKVAN, Radomír. Evropská unie : Vybrané kapitoly z pohledu ekonoma. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2005. s. 209

⁸ Nicejská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropských společenství a některé související akty, 2001/C 80/01. Podepsána byla 26. února 2001, v platnost vstoupila 1. února 2003

2.2 Využití předvstupních nástrojů v ČR

Pomoc poskytovaná v rámci předvstupních programů představovala významnou podporu pro tvorbu a realizaci regionální politiky. České orgány veřejné správy měly také možnost osvojit si metodické postupy, platné v EU a připravit se na procedury spojené s čerpáním dotací ze strukturálních fondů.⁹

- ❖ **Program PHARE** – od roku 1990 byl první finanční pomocí EU na socioekonomický rozvoj ČR. Od roku 1994 byl významným subprogramem Program přeshraniční spolupráce.
- ❖ **Sapard** – zaměřen především na podporu rozvoje venkova a zemědělské výroby.
- ❖ **ISPA** – šlo o předkohezní fond a hlavními oblastmi zaměření programu byla doprava a životní prostředí.

Tyto programy jsou dnes již ukončeny, ale ještě nějakou dobu budou předmětem kontrol.

2.3 Cíle regionální politiky EU pro období 2000 – 2006

Cíle regionální politiky vycházejí z hlavních regionálních problémů a z hospodářské politiky, přičemž dochází k jejich konkretizaci pro jednotlivá časová období. Konkrétními cíly bývají např. snížení meziregionálních diferencí v úrovni nezaměstnanosti, v průměrných příjmech, sblížení úrovně hrubého domácího produktu v jednotlivých regionech.

Dílními cíly bývají např. povzbuzení podnikatelských aktivit v regionu, zlepšení vybavenosti regionu technickou infrastrukturou, zkvalitnění ekologické situace apod.

⁹ WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce*. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2006. s. 52 - 54

Toto období je charakterizováno větší koncentrací, a tím i efektivnějším využíváním prostředků určených na regionální a strukturální politiku Evropské unie.

V souladu se snahou o větší efektivnost vynakládaných prostředků bylo pro období 2000 – 2006 rozhodnuto o naplňování **tří cílů**, a to dvou regionálních a jednoho horizontálního pro lidské zdroje.

Cíl 1: Prosazování rozvoje a strukturálního přizpůsobení regionů, jejichž rozvoj zaostává

- cíl je zaměřen na investice do výroby a na trvale udržitelný rozvoj
- pro regiony, jež odpovídají úrovni NUTS 2
- v regionech žije 22% populace EU

pro Cíl bylo určeno 69,7% prostředků fondů (136 mld. Euro)

Cíl 1 je rovněž určen pro území z dřívější iniciativy Společenství PEACE (Irsko a Severní Irsko) a pro švédské pobřeží Botnického zálivu.

Cíl 2: Podpora hospodářské a společenské přeměny oblastí, jež čelí strukturálním problémům

- pro regiony postižené socioekonomickou restrukturalizací a nezískávají pomoc z Cíle 1
- patří sem zejména oblasti, jež procházejí sociálněekonomickými změnami v průmyslu a službách, upadající venkovské oblasti, městské oblasti v obtížích a ochablé oblasti závislé na rybolovu
- v regionech žije 18% populace EU
- pro Cíl je určeno 11,5% prostředků fondů (22,5 mld. Euro)

Cíl 3: Podpora přizpůsobování a modernizace politiky a systémů vzdělávání, školení a zaměstnanosti

- pro regiony, které nezískávají pomoc z Cíle 1 a regiony, které se potýkají s velkými problémy na trhu práce a s nezaměstnaností

- cíl zajistí finanční pomoc vně regionů, na něž se vztahuje cíl č. 1
- poskytne politický rámec pro všechna opatření pro podporu lidských zdrojů na nějakém území členského státu
- adaptace a modernizace systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti
- pro Cíl je určeno 12,3% prostředků fondů (24 mld. Euro)

Kromě podpor, které jsou vázány na iniciativu členských států (prostředky jsou přidělovány na základě Národních rozvojových plánů, které jsou dále rozpracovány na Operační programy) existují tzv. **Iniciativy společenství**.

Iniciativy se mění pro každé programovací období a jsou zvláštními nástroji regionální politiky k řešení specifických problémů, které se dotýkají celého území EU a doplňují jiné programy nebo usnadňují jejich provádění. Iniciativy vyhláší a řídí Evropská Komise z Bruselu. Teprve potom je projedná s dotyčným členským státem. Na tyto programy bylo vyčleněno 10,44 mld Eur, což představuje max. 5,35 % rozpočtu strukturálních fondů. Pro programovací období 2000 -2006 došlo ke snížení počtu Iniciativ na čtyři, v porovnání s předchozím obdobím:

1. program INTERREG III (A, B, C, Interact) **interreg IIIa**

- přeshraniční (A), nadnárodní (B) a mezinárodní (C) spolupráce, směřující k harmonickému a vyváženému plánování a rozvoji území
- financován z ERDF (4,9 mld. Euro)

2. program ESPON

- výzkumný program
- sbírá a porovnává informace o rozvojových trendech napříč Evropou

3. program LEADER+

- rozvoj venkova s dominantní zemědělskou prvovýrobou
- v plánovacím období 2004 – 2006 není otevřena jako samostatný finanční zdroj, ale aktivity typu LEADER+ mohou být začleněny v rámci příslušných programových dokumentů
- financován z EAGGF – podpůrná sekce (2 mld. Euro)

4. program EQUAL

- nadnárodní kooperace proti diskriminaci a nerovnosti na trhu práce
- financováno z ESF (2,8 mld. Euro)

5. program URBAN II

- podpora hospodářské a sociální obnovy měst městských oblastí postižených krizí s cílem podporovat jejich udržitelný rozvoj
- v ČR v období 2004 – 2006 nebude fungovat
- financováno z ERDF (0,7 mld. Euro)

Koordinací těchto aktivit je pověřeno generální ředitelství DGXVI Evropské komise – Regionální politika a soudržnost.

3 STRUKTURÁLNÍ FONDY

V Evropské unii se uplatňuje tzv. **politika hospodářské a sociální soudržnosti** neboli **strukturální politika**. Tato politika byla definována v roce 1988 na základě rozhodnutí spojit regionální politiku s částí sociální a zemědělské politiky v jedinou, jako reakce na kritiku nízké míry koordinace mezi nimi. Strukturální politika je koncipována jako tzv. komunitární (koordinovaná) politika. Její samotná realizace tedy spočívá na členských státech, zatímco koordinace a harmonizace spadá do nadnárodní působnosti (do působnosti orgánů EU). Sekce strukturální politika se věnuje aktuálním otázkám vztahujícím se k této problematice jak na evropské, tak na domácí úrovni.

Strukturální fondy jsou zaměřeny na snižování rozdílů v úrovni rozvoje různých zemí resp. regionů a jsou nástrojem uplatnění evropské strukturální politiky, která se snaží podporovat harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj hospodářských činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, rovnost mezi muži a ženami a vysokou úroveň ochrany a zlepšování životního prostředí.¹⁰

Základ byl položen již v Římské smlouvě z roku 1957, která říká, že je třeba „zajistit harmonický rozvoj snižováním rozdílů existujících mezi regiony a zmírňováním zaostalosti méně rozvinutých oblastí“. Od té doby se v rámci regionální politiky EU uskutečnilo velké množství projektů. Původních cílů bylo z velké části skutečně dosaženo, ale stále se objevují nové oblasti a obory, kde je pomoc potřebná.

Strukturální fondy jsou nástrojem k dosahování ekonomické a sociální soudržnosti (koheze) Evropské unie.

Využívání Strukturálních fondů EU, stejně jako dříve předstupních finančních nástrojů, má nejen pro české podniky značný význam. I přesto, že čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů pro ČR není neomezené ani optimální, je důležité především proto, že přináší pozitivní efekty.

¹⁰ DVORÁČEK, Jiří. Strategická analýza vybraných faktorů podnikání v Evropské unii. 1. vyd. Vysoká škola ekonomická v Praze : Nakladatelství Oeconomica, 2005. s. 113

3.1 Evropský fond regionálního rozvoje (The European Regional Development Fund – ERDF)

Tento fond byl založen v roce 1975. ERDF je jedním ze čtyř strukturálních fondů, jejichž společným cílem je snižování rozdílů v životní úrovni mezi regiony Evropské unie, podporuje stabilní a trvale udržitelný rozvoj a vytváření trvale perspektivních pracovních míst. Z fondu ERDF jdou finanční prostředky hlavně na plnění **Cílů 1 a 2** regionální strukturální politiky EU. Dále jsou z něho financovány Iniciativy Společenství INTERREG a URBAN. ERDF dominantní postavení mezi strukturálními fondy, protože představuje téměř polovinu všech jejich výdajů.

„Evropský regionální rozvojový fond je určen k tomu, aby svou účastí na rozvoji a strukturálních změnách zaostávajících regionů a přeměně upadajících průmyslových oblastí pomáhal odstraňovat zásadní regionální rozdíly ve Společenství.“¹¹

„... podporovat hospodářskou a sociální soudržnost nápravou hlavních regionálních rozdílů a účastí na rozvoji a přeměně regionů. ... rovněž přispívá na podporu trvale udržitelného rozvoje a vytváření trvale udržitelných pracovních příležitostí.“¹²

Finanční prostředky ERDF mohou být poskytovány na následující akce:

- vytvoření nebo zachování permanentních pracovních míst
- investice do infrastruktury
- podpora produktivního prostředí, hlavně růst konkurenceschopnosti malých a středních firem, zlepšení infrastruktury regionů
- zlepšení přístupu podniků k finančním zdrojům
- výzkum a rozvoj technologií, inovace technologií a posilování výzkumných kapacit
- rozvoj informační společnosti

¹¹ Podle Smlouvy o EU (Amsterodamská) Článek 160/ex-čl. 130c

¹² Podle Nařízení ES 1784/1999 o Evropském regionálním rozvojovém fondu, čl. 1 – Úkoly

- rozvoj cestovního ruchu, investice do kultury, ochrana kulturního a přírodního bohatství
- zlepšování životního prostředí, rozvoj obnovitelných energetických zdrojů
- rozvoj mezi muži a ženami v oblasti zaměstnání
- nadnárodní, přeshraniční a meziregionální spolupráce k trvale udržitelnému regionálnímu a lokálnímu rozvoji

U nás jsou z fondu financovány *operační programy Průmysl a podnikání, Infrastruktura a Společný regionální operační program*. Podle dostupných informací představuje ERDF 65 % pomoci ze Strukturálních fondů, která je určena u nás pro regiony pod Cílem 1 v období 2000 – 2006. V případě Prahy byly z ERDF financována opatření v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 2 regionu NUTS II – hl. město Praha.

3.2 Evropský sociální fond (The European Social Fund – ESF)

Objemem finančních prostředků se řadí ESF na druhé místo mezi strukturálními fondy. Všeobecným posláním ESF je podpora opatření pro prevenci a boj s nezaměstnaností, rychlejší zapojení mladých lidí do pracovního procesu, adaptace pracovníků na průmyslové změny, rozvoj lidských zdrojů, rovné příležitosti pro muže a ženy, rozvoj hospodářské a sociální soudržnosti.

ESF je orientován na následující činnosti:

- podpora a doplňování aktivit členských států EU v oblasti sociální politiky
- podpora rovných příležitostí na trhu práce, hl. v případě lidí na okraji společnosti
- podpora a rozvoj vzdělávacích, postgraduálních, rekvalifikačních a poradenských programů pro zvýšení konkurenceschopnosti na trhu práce a mobility pracovních sil
- podpora a rozvoj kvalifikované pracovní síly, tvorby pracovních míst a inovací v oblasti organizace práce
- podpora rovných příležitostí pro ženy a muže na trhu práce
- rozvoj struktur a mechanismů sociální politiky
- podpora informovanosti a publicity

- podílení se na implementaci Iniciativy Společenství EQUAL
- spolufinancování inovačních opatření a technické pomoci

ESF působí v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů v rámci *Cíle 1, 2 a 3, Iniciativy EQUAL*, inovačních akcí a technické pomoci a financuje programy na podporu zaměstnanosti a dlouhodobě strategické plány regionálního rozvoje v oblasti lidských zdrojů, o které by se malé a střední podniky měly zajímat.

3.3 Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund – EAGGF)

EAGGF vznikl v roce 1961 k financování společné zemědělské politiky. Objem prostředků, kterými disponuje, se od té doby mnohonásobně zvýšil. Tento fond je rozdělen na dvě části – podpůrná a garanční. Garanční část tvoří okolo 95 % všech výdajů fondu a je určen v drtivé většině případů pro financování společné zemědělské politiky. Jen nepatrná část z těchto prostředků slouží pro podporu některých opatření v rámci *Cíle 2*. Do systému strukturálních fondů je zahrnuta pouze podpůrná sekce, která však disponuje pouze dvacetinou celkových financí fondu a která poskytuje podporu modernizaci a zlepšování struktury aktivit v zemědělství a na venkově.

Podpůrná část se podílí na financování operací, které jsou zaměřeny na:

- podporu zemědělství v horských a podhorských oblastech
- pomoc mladým farmářům
- podpora zemědělců při předčasném odchodu do důchodu
- zlepšení pracovních a životních podmínek
- optimalizaci struktury a kvality zemědělské produkce
- ochranu posílení vysoké hodnoty přírody a trvale udržitelného zemědělství, které respektuje požadavky ochrany životního prostředí
- trvale udržitelný rozvoj lesního hospodářství
- rozvoj venkovské infrastruktury
- zemědělství šetrné k životnímu prostředí

- lepší zpracování a odbyt zemědělských výrobků
- investice do zemědělkách hospodářství

Z EAGGF bylo určeno pro Českou republiku financování *OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství* (11,5 % prostředků určených na OP).

EAGGF financuje opatření v rámci regionů spadající pod *Cíl 1 a Cíl 2, iniciativu LEADER+* (rozvoj venkova).

3.4 Finanční nástroj pro podporu rybolovu (The Financial Instrument for Fisheries Guidance – FIFG)

I když tento finanční nástroj není klasickým fondem, řadí se mezi strukturální fondy. Byl založen až v roce 1993 a jeho cílem je podpora přímořských regionů a restrukturalizace rybářského odvětví. Ve srovnání s ostatními fondy není velký, neboť financuje pouze opatření zaměřená na restrukturalizaci rybářského odvětví. FIFG se netýká rybolovu ve sladkých vodách, a proto není určen pro ČR. Mezi strukturální fondy byl zařazen v roce 2000.

Prostředky z tohoto nástroje se mohou použít na podporu *Cílů 1 a 2*, přičemž spolufinancování je určeno zejména následujícím problémovým oblastem:

- změny v rybářském sektoru
- modernizace loďstva
- rozvoj chovu ryb
- ochrana některých přímořských oblastí
- vybavení rybářských přístavů
- výroba a obchod s rybími výrobky
- podpora výroby

3.5 Fond soudržnosti - Kohezní fond

Vedle strukturálních fondů existuje od roku 1993 Kohezní fond. Základním cílem tohoto fondu je také podpora hospodářské a sociální soudržnosti Společenství; nepatří mezi

strukturální fondy. Fond poskytuje prostředky těm členským zemím, které nedosahují 90 % průměrné úrovně HDP na obyvatele EU a zároveň usilují o splnění maastrichtských kritérií vstupu do Hospodářské a měnové unie.

Kohezní fond podporuje následující typy projektů:

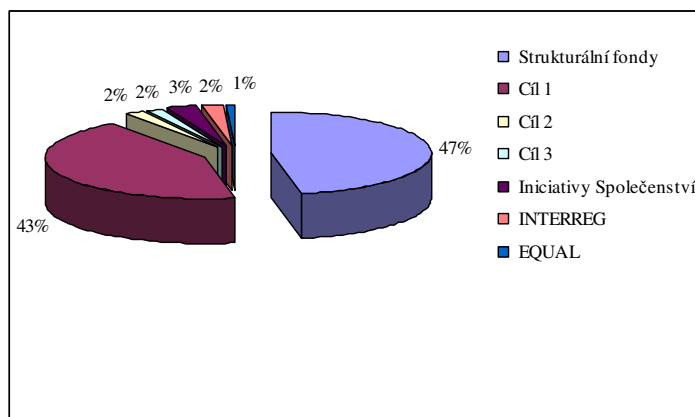
- environmentální projekty přispívající k politice ochrany životního prostředí
- projekty společného zájmu v oblasti dopravní infrastruktury (TEN – transevropské sítě)
- studie a opatření technické pomoci, které podporují environmentální a infrastrukturní projekty

Po 1.5. 2004 Kohezní fond plynule navázal na pomoc předvstupního nástroje ISPA (The Instrument for Structural Policies Pre-Accession), jehož funkce byla v podstatě analogická.

Míra pomoci se pohybuje ve výši 80-85 % veřejných nebo ekvivalentních výdajů. Pro Českou republiku bylo určeno cca 1/3 finančních prostředků z celé pomoci.

Funkcí řídicího orgánu Fondu soudržnosti bylo pověřeno *Ministerstvo pro místní rozvoj*.

Součástí strukturální politiky jsou i tzv. **Inovační akce**, které jsou rovněž výlučně v pravomoci Komise. Iniciují pilotní projekty, výzkum a studie pro nové politiky, efektivnější využívání finančních prostředků apod. tyto programy mají rozpočet ve výši okolo 0,5 % objemu strukturálních fondů.

Obrázek 3: Alokace prostředků na strukturální fondy pro období 2004 – 2006

Pramen: <http://www.strukturalni-fondy.cz>

4 PROGRAMOVACÍ PROCEDURY

Programovací procedurou je nazýván postup vytváření strategických a dílčích dokumentů včetně jejich schvalování. Na tuto strategii navazuje podrobné rozpracování jednotlivých opatření včetně vymezení finančního rámce (prostředky EU, národní prostředky – státní, regionální, místní a další a také prostředky soukromého sektoru), splnění principu doplňkovosti a definování podmínek realizace programu.

4.1 Postup programování

Samotná realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti se provádí prostřednictvím tzv. **programování**, které je založeno na rozdělování finančních prostředků Společenství na základě víceletých rozvojových programů.

Finance, které se čerpají ze strukturálních fondů, nejsou určeny na jednotlivé akce, ale k podpoře **rozvojových programů**, které mají svůj vlastní rozpočet členěný podle priorit a jednotlivých opatření.

Rozvojové programy se dále rozpadají na priority, subprogramy a opatření s jednotlivými vlastními rozpočty.

Aby mohla být využívána pomoc ze strukturálních fondů, byly vytvořeny základní programové dokumenty. Tyto dokumenty jsou vzájemně provázané a vždy platí zásada, že dokument pro vyšší úroveň je rozvíjen dokumenty pro nižší úroveň až na úroveň jednotlivých projektů.¹³

4.1.1 Klasifikace NUTS

V Evropské unii se používá dělení na územní statistické jednotky, tzv. NUTS (z francouzského názvu *Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques*).

¹³ VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2005. s. 26 - 27

Tato klasifikace byla zavedena v roce 1988 Evropským statistickým úřadem EUROSTAT: Klasifikace je určena pro potřebu regionální politiky EU, na základě které je podle jednotlivých cílů poskytována pomoc ze strukturálních fondů, dále pak pro potřebu regionálních statistik členských států EU a pro provádění analytických rozborů ekonomických ukazatelů v jednotlivých regionech a možnosti vyhodnocování zásahů regionální politiky.

Jednotky NUTS na území České republiky byly stanoveny následujícím způsobem:¹⁴

- NUTS 1 – území České republiky
- NUTS 2 – 8 územních jednotek, v podstatě sdružené nové kraje
- NUTS 3 – 14 nových krajů (VÚSC)
- NUTS 4 – 77 okresů
- NUTS 5 – obce (6 259)

Pro potřeby strukturální a regionální politiky jsou důležité tzv. NUTS 2 a NUTS 3. Ty mají přímou vazbu na strukturální fondy.

Přijímání pomoci ze strukturálních fondů je podmíněno vytvořením uvedených regionů soudržnosti.

„...pro potřeby spojené s koordinací a realizací hospodářské a sociální soudržnosti, spočívající zejména ve využívání finančních prostředků z předstupních a strukturálních fondů Evropských společenství se zřizují regiony, jejichž územní vymezení je totožné s územními statistickými jednotkami NUTS 2...“¹⁵

4.1.2 Programové dokumenty

Základní podmínkou pro získání prostředků ze SF EU je příprava příslušných programových dokumentů, vyžádaných pro tento účel Evropskou komisí.

¹⁴ WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce*. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2006. s. 46

¹⁵ Podle Zákona č. 248/2000 Sb.

V zemích, které celé nebo jako ČR velkou částí svého území spadají do Cíle 1, existuje třífázový plánovací postup:¹⁶

1. **rozvojový plán – Národní rozvojový plán** pro Cíl 1, v zemích, kde jeho celková výše přesahuje 1 mld. Eur. Dlouhodobým záměrem ČR pro období 2004-2006 bylo dosáhnout stabilního růstu, který by umožňoval postupné vyrovnávání ekonomické úrovně s průměrem zemí EU
2. Na základě NRP formuluje Evropská komise ve spolupráci s členským státem **Rámec podpory Společenství** (RPS nebo CSF – Community Support Framework). RPS vymezuje prioritní cíle a oblasti, do kterých směřují prostředky ze strukturálních fondů EU, a to do 13 krajů ČR (mimo Prahy).
3. Na základě schváleného RPS předkládá členský stát jednotlivé **operační programy**, které mohou být sektorové a regionální. OP je dokument, který je schválený Evropskou komisí a určený pro realizaci Rámce podpory Společenství. Obsahuje komplexní soubor priorit zahrnující víceletá opatření. Programy podpor, na jejichž základě lze předkládat projekty a čerpat peníze, jsou podrobně rozpracovány v tzv. **Programových dodatcích** k jednotlivým operačním programům.

Pro Cíl 1 (kdy celková částka nepřesahuje 1 mld. Eur) a Cíle 2 a 3 je členským státem předkládán **Jednotný programový dokument**, který zahrnuje všechny tři výše uvedené části a celkovou proceduru tak zjednodušuje. Evropská komise v tomto případě přijme pouze tzv. závazné rozhodnutí.

¹⁶ VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2005. s. 27 - 30

Vzhledem k tomu, že Česká republika přistoupila k EU 1.5. 2004, tj. v polovině běžného programovacího období, veškeré dokumenty předkládané ČR byly zpracovány na období 2004 – 2006.

Finanční prostředky určené pro celou ČR na aktivity financované v regionech Cíle 1 byly mezi jednoduché operační programy rozděleny následovně: SROP 31 %, OPRLZ 22 %, OPMP 18 %, OPRVMZ 12 % a OPI 17 %.

4.1.3 Institucionální zajištění

Hlavním subjektem na národní úrovni je tzv. **Řídící orgán operačního programu**. Je zodpovědný za konkrétní realizaci programu a celkovou koordinaci. **Zprostředkující subjekt**, který je pověřen Řídícím orgánem a je v kontaktu s konečným příjemcem, poskytuje zájemcům informace o projektových náležitostech, vymezuje obsah opatření a připravuje tzv. zásobník projektů (seznam projektů vhodných k financování). **Konečný příjemcem** předkládá projekt zprostředkujícímu subjektu a obdrží dotaci. Musí zároveň prokázat schopnost spolufinancování, protože prostředky ze strukturálních fondů nehradí celou výši projektu. Příjemce je tak zodpovědný za celkové provedení a správné nakládání s prostředky. V rámci grantových schémat jsou koneční uživatelé a příjemci dotace rozlišni od konečného příjemce a jsou mu odpovědní jako správci grantového schématu. Konečný uživatel je v tomto případě subjekt, pro kterého je příliš složité žádat o dotace samostatně. **Platební orgán** se stará o platby. Žádá o ně Evropskou komisi a přijímá je. Stará se o všechny finanční prostředky určené pro ČR z rozpočtu EU. Některé aktivity jsou delegovány na **Platební jednotky**, které jsou zřizovány v rámci Řídících orgánů. Proces realizace programu je sledován **Monitorovacími výbory**. Tyto orgány schvalují konečné znění programového dodatku a stanovují kritéria pro výběr projektů daného operačního programu. Také schvalují výroční zprávu o realizaci zpracovanou Řídícím orgánem, kterou poté předkládá Evropské komisi. Za kontrolu jsou zodpovědné **Kontrolní orgány**, které projekty průběžně sledují a provádějí konečnou kontrolu všech procesů. Kontrola probíhá na úrovni Platebního a Řídícího orgánu i samotné Komise.

4.2 Operační programy

Aby mohla Česká republika využívat finanční pomoc ze strukturálních fondů, nechala česká vláda odpovědné státní instituce zpracovat na období 2004 až 2006 Národní rozvojový plán a z něho vycházejících pět operačních programů:

- **Operační program Průmysl a podnikání – OPMP:** Globálním cílem OPMP je zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb a dokončení potřebných strukturálních změn v průmyslu. Operační program průmysl a podnikání je koncipován jako operační program financovaný z jediného strukturálního fondu – Evropského fondu regionálního rozvoje.
- **Operační program Rozvoj lidských zdrojů – OPRLZ:** Globálním cílem OPRLZ je dosažení vysoké a stabilní úrovně zaměstnanosti založené na kvalifikované a flexibilní pracovní síle, integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva a konkurenceschopnosti podniků při respektování principů udržitelného rozvoje. OPRLZ tvoří základ pro realizaci podpory z Evropského sociálního fondu.
- **Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství – OPRVMZ:** Cílem OPRVMZ je zvýšení podílu sektoru na tvorbě HDP a zaměstnanosti v ČR, zachování životního prostředí, zajištění trvale udržitelného polyfunkčního rozvoje venkova na trvale udržitelném zemědělství, lesním a vodním hospodářství v integraci s kvalitním zpracováním zemědělských produktů. Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je spolufinancován z EAGGF – orientační sekce. Opatření chov ryb a činnosti prováděné odborníky v rybářství je podporováno z FIG.
- **Operační program Infrastruktura – OPI:** Globálním cílem OPI je ochrana a zlepšování stavu životního prostředí a rozvoj a zkvalitňování dopravní infrastruktury přitom dodržovat principy udržitelného rozvoje s důrazem na naplňování standardů Evropské unie. Finanční prostředky pro zabezpečení OP Infrastruktura jsou čerpány z ERDF.
- **Společný regionální program – SROP:** Globálním cílem SROP je „dosáhnout trvalý a vyvážený rozvoj regionů ČR i růst kvality života všech skupin obyvatel regionů na základě povzbuzování nových ekonomických aktivit s důrazem na tvorbu

pracovních míst v regionálním i místním měřítku, na zlepšení kvality infrastruktury, na rozvoj lidských zdrojů a na prohlubování sociální integrace“.¹⁷

Specifickými cíli SROP jsou: regionální podpora podnikání, regionální rozvoj infrastruktury, rozvoj lidských zdrojů a sociální integrace v regionech a rozvoj cestovního ruchu.

SROP je komplementární k dalším operačním programům s Fondem soudržnosti, rozšiřuje a posiluje jejich dopad na místní úroveň napříč regiony soudržnosti a orientuje se na specifické rozvojové potřeby regionů.

Spolufinancování SROP z veřejných prostředků České republiky je zajišťováno jednak z rozpočtů obcí a krajů, jednak ze zdrojů státního rozpočtu (prostředky Ministerstva pro místní rozvoj) a státních fondů (Státní fond životního prostředí a Státní fond dopravní infrastruktury). Základní kroky k získání podpory ze strukturálních fondů

4.2.1 Identifikace projektových možností

V prvním případě je vhodné provést analýzu vlastní činnosti a rozpoznat rizika, určit potenciální rozvojové oblasti a navrhnout způsoby řešení. Možnost, jak řešit vytyčené cíle, je nutné převést do podoby projektového záměru, který by měl obsahovat vstupy, nástroje a aktivity projektu, technické, finanční a personální požadavky apod. Při jeho tvorbě je nutné si ověřit, zda naše úmysly odpovídají podmínkám určeným v programových dokumentech, tj. míra spolufinancování a co je v daném programu podporováno.

¹⁷ VILAMOVÁ, Šárka. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2005. s. 32

Usnesení k dokončení přípravy programových dokumentů a určení řídicích a platebních orgánů pro využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie.

4.2.2 Zásady přípravy projektů

Klíčem k čerpání dotací jsou kvalitně zpracované projekty.

Projekt lze definovat např. jako řadu aktivit se stanovenými cíli, které vedou ke konkrétnímu výsledku v daném časovém rámci, nebo např. jako časově omezené úsilí, jehož cílem je vytvořit jedinečný produkt či službu.

Na druhé straně **programem** v tomto kontextu rozumíme řadu projektů, jejichž cíle přispívají ke společnému celkovému cíli na úrovni regionu, sektoru, země, nebo i více zemí.¹⁸

Předpokladem pro přípravu a realizaci projektů je existence implementačních struktur, tj. řídicích orgánů, zprostředkujících subjektů, platebních agentur, monitorovacích a kontrolních orgánů, které budou muset velmi pečlivě pracovat s prostředky EU a s veřejnými a privátními prostředky určenými na spolufinancování.¹⁹

V rámci strukturálních fondů mají přednost ty projekty, které zahrnují rozvoj území jako celku, řeší komplexní problémy venkovského obyvatelstva, jeho ekonomickou a sociální stabilitu, ochranu životního prostředí apod. a podle toho zajišťují i potřebnou partnerskou účast.

Úspěšný projekt musí obsahovat srozumitelně formulovaný cíl.

Projekt, tak jak ho chápe EU, není náhodným rozhodnutím zpracovat jakýkoliv problém nebo nápad. Je součástí cílevědomého programovacího procesu ve smyslu komplexního řešení regionálních priorit od vytýčených programů reagujících na stěžejní problémy zemědělství a venkovského prostoru přes opatření k jejich řešení vyúsťujících do návrhů projektů provázaných přes společné cíle, priority a kritéria s programy, které byly projednány a odsouhlaseny vládou ČR a Evropskou komisí.²⁰

¹⁹ VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2005. s. 42

²⁰ VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2005. s. 43

V rámci operativy jsou realizována konkrétní opatření k plnění priorit vytyčených programů, a to formou projektů.

Na této úrovni dochází k realizaci projektů, čerpání finančních zdrojů a hodnocení dopadů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE

Tabulka 2: Základní informace Olomouckého regionu

Rozloha:	5.267 km ²
Počet obyvatel:	639 161 (k 31.12. 2005)
Hustota osídlení:	121,4 obyvatel na km ²
Počet měst a obcí:	397, statut města má 27 obcí
Nejvyšší místo:	1492 m.n.m.
Nejnižší místo:	190 m.n.m.
Sídlo krajského úřadu:	město Olomouc
Okresy:	Olomouc, Prostějov Přerov, Šumperk, Jeseník

Pramen: [http:// www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

❖ Mezinárodní úroveň

Poloha Olomouckého kraje v mezinárodním územním kontextu je jednou z velice silných stránek tohoto území, která bude v budoucnu výrazně ovlivňovat jeho další rozvoj. Poloha má v rámci střední Evropy vzhledem k hlavním koncentracím obyvatelstva a dopravním tahům bezpochyby mezinárodní význam. Tato poloha a relativně dobrá infrastrukturní vybavenost dává předpoklady budoucímu intenzivnímu propojení nejen s regiony ČR, ale i Polska, Rakouska, Slovenska a Maďarska.²¹

❖ Dopravní infrastruktura

Olomoucký kraj je celkem dobře vybaven dopravní infrastrukturou. Územím prochází několik dopravních koridorů mezinárodního významu. Města Olomouc a Přerov jsou významnou křižovatkou silniční a železniční dopravy.

²¹ Strategie rozvoje Olomouckého kraje, Vysoká škola ekonomická v Praze, Středisko regionálních a správních věd

Nedostatečná vybavenost v oblasti dopravní infrastruktury je v oblasti Hrubého Jeseníku. Hlavním faktorem dalšího rozvoje oblasti je zejména dopravní infrastruktura a přístupnost území, což znamená realizaci finančně náročných akcí.

❖ **Meziregionální poloha**

Těžiště Olomouckého kraje leží v místě nejkratší spojnice čtyř největších moravských center, a to Brna, Olomouce, Zlína a Ostravy, do nichž se formují nejdůležitější přepravní a komunikační vztahy.

Odlišná situace je v subregionu Jeseníky. Tento region patří dlouhodobě mezi regiony s nejméně příznivou polohou v celostátním měřítku. Periferní poloha patří mezi hlavní faktory, které negativně prohlubují celkovou zaostalost tohoto území.

Obrat k lepšímu by mohl nastat:²²

- *výrazným rozvojem přeshraniční spolupráce s Polskem, v podobě velkého euroregionu, který by umožňoval funkční propojení s územím našeho souseda; nezbytnou podmínkou ovšem je společné dořešení a vybudování vhodné infrastruktury,*
- *zařazením do skupiny problémových regionů; vznikl by tím nárok na prioritní přísun finanční pomoci ze strany mezinárodních institucí a finančních fondů,*
- *intenzivním využíváním potenciálu rekreačně-ekologického charakteru.*

❖ **Ekonomika**

Hrubý domácí produkt dosahuje 78 % průměru v České republice a 55,3 % průměru v EU. HDP kraje tvoří 4,9 % z HDP celé ČR. HDP na obyvatele je 6631 Eur.

²² Strategie rozvoje Olomouckého kraje, Vysoká škola ekonomická v Praze, Středisko regionálních a správních věd

❖ Přeshraniční spolupráce

Jedním z příznivých faktorů budoucího rozvoje regionu je možnost odstranit negativní důsledky periferní polohy mikroregionu Jeseníky v rámci ČR prostřednictvím kvalitní přeshraniční spolupráce s Polskem. Státní hranice však doposud tvořila spíše než spojnicí bariéru mezi vztahy obou stran.

❖ Cestovní ruch

Olomouc je centrem cestovního ruchu Střední Moravy – Hané i celého Olomouckého kraje. Pro svou výstavnost a pestrý kulturní život patří k nejvyhledávanějším turistickým cílům v České republice. Olomoucký kraj se dělí na dva turistické regiony: Střední Morava – Haná a Jeseníky. Charakteristickým rysem krajiny Olomouckého kraje je neporušená příroda horských oblastí Jeseníků na severu a rovinaté nížiny Hané na jihu.

Cestovní ruch, který je založený na sjezdovém a turistickém lyžování, horské turistice a lázeňství v okresech Jeseník a Šumperk a na kulturních a historicky cenných památkách v oblasti Střední Moravy je důležitým prvkem rozvojové perspektivy pro region. Jejich naplnění je podmíněno vybudováním nových a zkvalitněním stávajících ubytovacích a stravovacích kapacit tak, aby se přiblížily současným evropským standardům. Dalším úkolem je doplnění základních služeb rozsáhlým komplexem doplňkových sportovně rekreačních a kulturně společenských služeb.

*

* Informace uvedené v této kapitole byly čerpány z dokumentu Strategie rozvoje Olomouckého kraje, Vysoká škola ekonomická v Praze, Středisko regionálních a správních věd a z [www: : www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

6 PŘEHLED PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH OLOMOUCKÝM KRAJEM Z FONDŮ EU

Jak bylo zmíněno a popsáno v teoretické části bakalářské práce, o poskytnutí dotace se může ucházet určitý okruh žadatelů. Osoby a instituce z řad žadatelů musejí splnit podmínky a dodržet jednotlivé kroky programovací procedury. Po schválení dotace pak realizují jednotlivé projekty. Jelikož jsem obyvatelkou Olomouckého kraje, konkrétně města Uničova a studuji obor Veřejná správa a regionální rozvoj, vybrala jsem jako žadatele dotací z EU Olomoucký kraj. Dalším významným důvodem, který ovlivnil moji volbu byl fakt, že jsem, po vstupu ČR do EU, mohla vidět rekonstrukce silnic v kraji, slyšet o větší propagaci kraje a také zavádění a rozšiřování knihoven v jednotlivých obcích kraje apod.

Na základě těchto faktů jsem se rozhodla pro sumarizaci a zhodnocení projektů realizovaných Olomouckým krajem z fondů EU. Projekty jsem vybírala tak, abych obsáhla projekty z oblasti infrastruktury, techniky, lidských zdrojů, cestovního ruchu, propagace a přeshraniční spolupráce. Jsou to oblasti, se kterými se denně setkáváme a také jsou oblastmi, v nichž je finanční podpora EU značně viditelná a má pozitivní dopady nejen pro obyvatele Olomouckého kraje. Projekty realizované Olomouckým krajem a vybrané pro tuto bakalářskou práci jsou významnými, ale také finančně a časově náročnými projekty. Výběr byl proveden tak, aby zde byly analyzovány projekty nejvýznamnější a úspěšně realizované v programovacím období 2004 – 2006. Největší zastoupení mají projekty v programu SROP z důvodu jeho regionálního zaměření. U každého projektu jsou uvedeny základní informace, cíle a realizace včetně nákladů a délky realizace a hlavní přínosy pro obyvatele kraje.

6.1 Společný regionální program (SROP)

6.1.1 Projekt Internetizace knihoven v Olomouckém kraji

Priorita 2 – Regionální rozvoj infrastruktury

Opatření 2.2. – Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech

❖ Základní informace

Hlavním záměrem projektu Internetizace knihoven je přeměna více než dvou stovek veřejných knihoven Olomouckého kraje na veřejné informační centra obcí, která budou zajišťovat rovný přístup občanů nejen k tradičním tištěným, ale i elektronickým informačním zdrojům.

❖ Cíle projektu

Realizací projektu dochází k přeměně veřejných knihoven Olomouckého kraje na informační centra obcí tak, aby zajišťovala rovný přístup všech skupin obyvatel kraje k tradičním i elektronickým informačním zdrojům.

Projekt jako takový je zaměřen na Internetizaci knihoven Olomouckého kraje, které projevíly zájem.

Dílní cíle lze shrnout následovně:

- vytvoření informačních center z veřejných knihoven
- vybavení 215 veřejných knihoven informačními technologiemi a připojením k internetu do konce roku 2006
- připojení k vysokorychlostnímu internetu realizovat v rámci celorepublikového projektu Internetizace knihoven
- zajištění vyškolení kvalifikovaných zaměstnanců pro efektivní využívání a správu výpočetní techniky
- efektivní využití kombinace finančních prostředků státu, Strukturálních fondů EU a prostředků krajů, měst a obcí/provozovatelů knihoven
- zajištění provozu knihoven

- pomoci projektem obyvatelům v oblastech jako je hledání práce, vzdělávání, plnění občanských povinností, bydlení a občanský život, informací o zdravotnictví, podnikání, obchodu, rekreace a volného času

❖ Realizace projektu

Příprava projektu Internetizace knihoven Olomouckého kraje do Strukturálních fondů EU probíhala od září 2003. Vědecká knihovna v Olomouci se se všemi krajskými knihovnami účastnila v průběhu podzimu 2003 a jara 2004 seminářů zaměřených na přípravu financování projektu internetizace knihoven ze SF EU. V březnu a dubnu 2004 proběhlo 1. kolo dotazníkového šetření všech knihoven Olomouckého kraje s cílem zjistit zájem knihoven o připojení k internetu.

Na základě rozhodnutí o přípravě projektu byla vypracována výzva několika zájemcům na předložení nabídky pro zpracování projektové dokumentace projektu do SROP, do Opatření 2.2.Z doručených nabídek na vypracování projektové dokumentace byla vybrána výběrovou komisí společnost Equica, a.s. Praha. Ta spolu s Olomouckým krajem vypracovala projektovou dokumentaci a povinné přílohy projektu. Projekt byl podán do 2. kola výzvy pro předkládání projektů do SROP, do Opatření 2.2.

Knihovny, které projevíly zájem o účast v projektu i ve 2. kole šetření byly zahrnuty do projektu a Olomoucký kraj s nimi začal jednat o partnerství v projektu. Od konce října do 12.11.2004 probíhalo uzavírání 215 partnerských dohod mezi Olomouckým krajem a partnery projektu obcemi/provozovateli knihoven.

Projekt Internetizace knihoven v Olomouckém kraji byl 29. listopadu. 2004 podán na Sekretariát regionální rady. Regionální rada NUTS2 Střední Morava schválila projekt dne 31. ledna 2005 a doporučila ke spolufinancování. Po schválení projektu bylo v roce 2005 vydáno Rozhodnutí o financování projektu ze státního rozpočtu a ze strukturálních fondů EU a podepsány podmínky mezi Olomouckým krajem a Řídícím orgánem SROP.

Vlastníkem pořízeného majetku, projektu a všech jeho výsledků a výstupů bude Olomoucký kraj, který odpovídal za koordinaci projektu, získávání finančních prostředků z prostředků z prostředků SROP a spolupráci s obcemi při přípravě a realizaci projektu. Vlastník nebude mít žádný zisk.

Provozovatelem projektu prvních pět let provozu bude Olomoucký kraj ve spolupráci s partnery/provozovateli knihoven. Po převodu veškerého pořízeného majetku budou tyto dotčené obce provozovateli.

Do projektu „Internetizace knihoven Olomouckého kraje“ se zapojilo celkem 227 knihoven. Projekt byl ukončen k 29. prosinci 2006.

Tabulka 3: Výše dotace a zdrojů spolufinancování uznatelných nákladů projektu Internetizace knihoven

Druh dotace/zdroje spolufinancování	Kč	Podíl na celkových uznatelných nákladech (v %)
Dotace ze strukturálního fondu ERDF	6 250 552,00	75,00
Národní veřejné zdroje	2 083 517,00	25,00
Z toho: dotace ze státního rozpočtu	790 930,00	9,49
prostředky z rozpočtu kraje	1 292 587,00	15,51
prostředky z rozpočtu obce	0	0
Soukromé spolufinancování	0	0
Celkové uznatelné náklady	8 334 069,00	100,00

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie

Úspěšně realizovaným projektem se posílí informační vzdělanost obyvatel Olomouckého kraje. Jelikož je Olomoucký kraj často charakterizován jako region, kde existují velké rozdíly v dostupnosti a kvalitě přístupu jeho obyvatel k internetu, realizací projektu dojde k naplnění podpory informačních technologií deklarované v programovém prohlášení rady, zaměřené na pomoc obecním knihovnám a možnosti snadného přístupu občanů k informacím na území celého kraje.

6.1.2 Partnerství pro rozvoj kraje

Priorita 3 – Rozvoj lidských zdrojů v regionech

Opatření 3.3. - Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů

❖ **Základní informace**

Cílem Opatření 3.3 je vytvoření regionálního partnerství, které umožní efektivně využívat stávající i budoucího zdroje. Projekt realizovaný v tomto opatření by měl vytvořit udržitelný rámec pro budoucí programovací období.

Hlavními cíly projektu je vytvoření rozvojového partnerství napříč celým krajem a příprava absorpčních kapacit na příští programovací období 2007 – 2013.

❖ **Cíle projektu**

K naplnění hlavních cílů projektu si kraj vytýčil šest dílčích cílů, které by měly vést k úspěšnému zvládnutí projektu.

- **Cíl 1:** Vybudování **rozvojového partnerství**, v němž budou zastoupeni všichni klíčoví aktéři rozvoje kraje.
- **Cíl 2:** Vybavení klíčových aktérů-partnerů znalostmi a dovednostmi nezbytnými k přípravě rozvojových strategií a projektů – **vzdělávací program**.
- **Cíl 3:** Zajištění **efektivní komunikace a zapojení veřejnosti**, jako hlavního aktéra rozvoje kraje.
- **Cíl 4:** Posílení **regionální absorpční kapacity**.
- **Cíl 5:** Příprava na **programovací období 2007 – 2013**
- **Cíl 6:** Implementace a nástrojů kvality řízení organizací veřejné správy na obecních úřadech a v rozpočtových organizacích.

❖ **Realizace projektu**

Velmi důležitou součástí projektu je zapojování různých subjektů jako partnerů. Spolupráce v partnerství by měla být také na neformální úrovni se společnou

zodpovědností všech zapojených partnerů. Partneři spolupracují vzájemně mezi sebou i s krajským úřadem. Realizace projektu probíhá hlavně na základě pracovních jednání ve věci prohloubení spolupráce mezi mikroregiony Olomouckého kraje. Tato jednání se realizují od 7. dubna 2005 v různých obcích Olomouckého kraje. Poslední, 8. pracovní jednání, se konalo 27. března 2007 v Náměšti na Hané.

Dalšími realizovanými výstupy projektu jsou např.:

- metodika vzdělávání, školení a školící materiály
- uzavřené smlouvy o partnerství
- účasti na výstavách a konferencích
- vzdělávací programy
- zahraniční poznávací cesty atd.

Vytvořením partnerství mezi subjekty z oblastí neziskových organizací, obcí, mikroregionů, podnikatelů, organizací zřizovaných veřejnou správou, profesních sdružení, expertů a finančního sektoru dojde k rozvoji spolupráce mezi mikroregiony napříč celým krajem. Výsledkem bude zapojení veřejnosti do rozvoje kraje, seznámení s nejzávažnějšími problémy a možnost podílet se na jejich společném řešení a návrzích na možnostech čerpání dotací v příštím programovacím období 2007 – 2013.

Plánované výstupy projektu v nejbližším období:

- uzavírání dalších smluv o partnerství
- vzdělávací semináře pořádané v partnerské spolupráci s euromanažery
- vzdělávací programy pro potenciální příjemce podpory
- publikace Krajský průvodce Evropskou unií
- zahraniční poznávací cesta „Evropská instituce na vlastní oči“
- publikace k ukončení projektu – zhodnocení, shrnutí, dobrá praxe atd.

Priorita 5 – Technická pomoc*Opatření 5.2. - Technická pomoc pro CSF**Podopatření 5.2.1 – Rozvoj regionální dopravní infrastruktury***6.1.3 Rekonstrukce mostů a silnice II/449 Valšovský Žleb****❖ Základní informace**

Stavba byla vyvolána nevyhovujícím stavem mostů na řešeném úseku komunikace, jejich nedostatečnou únosností pro podmínky současného provozu a směrovými závadami stávající trasy komunikace v okolí mostů. Rekonstrukcí silnice a mostních objektů došlo ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Původní stav neodpovídal bezpečnostním normám, došlo také ke zlepšení přístupnosti a napojení na komunikaci I. třídy, neboť částečnou rekonstrukci předmětné komunikace provedl současně i Moravskoslezský kraj.

❖ Cíle projektu

Hlavním cílem bylo odstranit bodové závady – mosty a nepříznivé dopady na obyvatelstvo, zlepšení dopravní obslužnosti regionu a propojení místní a regionální silniční dopravy se silniční sítí v Moravskoslezském kraji. Na tyto cíle navazovaly další jako např.:

- rozvoj turistického ruchu
- snížení nezaměstnanosti v mikroregionu
- zvýšení bezpečnosti silničního provozu
- snížení nákladů na údržbu komunikace

❖ Realizace projektu

Datum zahájení projektu: 10. listopad 2005

Datum ukončení projektu: 30. listopad 2006

Tabulka 4: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu
Rekonstrukce mostů a silnice II/449 Valšovský Žleb

Celkové náklady v Kč:	71 532 208,-
Příspěvek ze Strukturálních fondů EU	47 305 605,-
Příspěvek Olomouckého kraje	24 226 603,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie

6.1.4 Stručný přehled dalších projektů realizovaných v Prioritě 5 SROP

V této podkapitole následuje stručný výčet dalších projektů v rámci Podopatření 5.2.1 SROPu. Konkrétně jde o rekonstrukce silnic ve čtyřech oblastech.

Všechny projekty řeší nevyhovující stav komunikací, mostů, popř. chodníků. Společnými hlavními cíli pro následující projekty jsou zejména zvýšení kapacity přístupových komunikací, zkvalitnění dopravní infrastruktury, rozvoj turistického ruchu daného regionu, vytvoření lepších podmínek pro podnikání, snížení nezaměstnanosti mikroregionů, zvýšení bezpečnosti silničního provozu, snížení nákladů na údržbu komunikace, zlepšení dopravní obslužnosti regionu, v příhraničních oblastech je cílem zlepšení přeshraniční spolupráce a partnerství.

❖ **Rekonstrukce silnice II/457 Travná – hranice s Polskem**

Rekonstrukce komunikace navázala na již realizovanou rekonstrukci komunikace na polské straně tak, aby hraniční přechod mohl sloužit pro pěší a cyklisty a do budoucna i pro motorová vozidla do 3,5 t. Trasa respektuje vzrostlé stromořadí, pokračující ve stejném duchu jako na našem území.

Datum zahájení projektu: 15. září 2005

Datum ukončení projektu: 30. červen 2006

Tabulka 5: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu

Rekonstrukce silnice II/457 Travná – hranice s Polskem

Celkové náklady v Kč:	28 806 486,-
Příspěvek ze Strukturálních fondů EU	21 010 916,-
Příspěvek Olomouckého kraje	7 795 570,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie❖ **Rekonstrukce silnice III/4539 Žulová – Vidnava**

Projekt řeší rekonstrukci pozemní komunikaci v extravilánu a na průtahu obcemi Skorošice, Tomkovice, Kobylá nad Vidnavkou, Velká Kraš a Vidnava v délce 10,426 km.

Datum zahájení projektu: 3. duben 2006

Datum ukončení projektu: 31. července 2007

Tabulka 6: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu

Rekonstrukce silnice III/4539 Žulová – Vidnava

Celkové náklady v Kč:	84 782 710,-
Příspěvek ze Strukturálních fondů EU	60 255 831,-
Příspěvek Olomouckého kraje	24 526 879,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie❖ **Průtah silnice II/438 Býškovice**

Projekt navazuje na projekt rekonstrukce silnice II/438 Opatovice - hranice okresů Přerov/Kroměříž, který v rámci 2. kola výzvy SROP úspěšně řešila Správa Silnic Olomouckého kraje.

Datum zahájení projektu: 1. duben 2006

Datum ukončení projektu: 25. září 2006

Tabulka 7: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Průtah silnice II/438 Býškovice

Celkové náklady v Kč:	19 532 735,-
Příspěvek ze Strukturálních fondů EU	12 613 380,-
Příspěvek Olomouckého kraje	5 269 641,-
Příspěvek obce	1 649 714,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie

❖ Rekonstrukce silnice II/446 Nová Seninka – hranice s Polskem

Pro rozvoj cestovního a turistického ruchu mezi Českou republikou a Polskem vznikla potřeba zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu v oblasti, a to rekonstrukcí stávající silnice II/446 pro provoz vozidel do 3,5 t.

Datum zahájení projektu: 1. srpen 2005

Datum ukončení projektu: 31. srpen 2006

Tabulka 8: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Rekonstrukce silnice II/446 Nová Seninka – hranice s Polskem

Celkové náklady v Kč:	59 531 381,-
Příspěvek ze Strukturálních fondů EU	43 935 386,-
Příspěvek Olomouckého kraje	15 595 995,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie

Všechny projekty zaměřené na rekonstrukci dopravní infrastruktury a technickou pomoc, tj. rekonstrukce pozemních komunikací, silnic, mostů, chodníků apod. byly realizovány s cílem zlepšit dopravní obslužnost v daných oblastech a tím zmírnit nepříznivé dopady na obyvatelstvo a zlepšit turistický ruch, propojit místní a regionální silniční dopravu, vytvořit lepší podmínky pro podnikání a naopak zmírnit negativní vlivy na životní prostředí. U dvou projektů se klade za cíl zlepšení silničního provozu pro rozvoj cestovního ruchu s Polskem.

6.2 Grantové schéma Olomouckého kraje v rámci SROP

6.2.1 Marketing cestovního ruchu

Priorita 4 – Rozvoj cestovního ruchu

Podopatření 4.1.2 – Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu

❖ **Základní informace**

Propagací a marketingem Olomouckého kraje na domácím i zahraničním trhu se zabývá oddělení cestovního ruchu pod Kanceláří hejtmana Olomouckého kraje. Koná tak hlavně prostřednictvím výroby propagačních materiálů. Dalšími aktivitami je také podpora různých subjektů a projektů v oblasti cestovního ruchu.

Vzhledem k omezeným finančním možnostem Olomouckého kraje je pouze malá část prostředků věnována na tvorbu produktů a na cílený marketing, tj. na cílové skupiny..

❖ **Cíle projektu**

Hlavními cíli projektu je zejména vytvoření produktů a produktových balíčků služeb, zpracování studie ČR v regionech a vytvoření propagačních materiálů. Důsledkem a naplnění cílů bude zvýšení počtu návštěvníků v důsledku realizace akce.

❖ **Realizace projektu**

Pro tvorbu všech marketingových studií je vytvořena pracovní skupina pro regiony Střední Morava – Haná a Jeseníky. Pracovní skupina se skládá ze zástupců kraje, významných obcí a stejně tak zástupci podnikatelských subjektů.

V rámci projektu se uskuteční následující aktivity:

- zpracování marketingové studie pro oblast marketingu turistických regionů
- jednotný vizuální styl Destination Identity
- tvorba propagačních materiálů
- imagové produkty Střední Morava – Haná a Jeseníky v členění Léto, Zima
- produkty pro vnější komunikaci
- cílená komunikační strategie

Datum zahájení projektu: 30. duben 2006

Datum ukončení projektu: 31. říjen 2007

Tabulka 9: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu

Marketing cestovního ruchu

Celkové náklady v Kč:	12 150 000,-
Příspěvek ze Strukturálních fondů EU	9 112 500,-
Příspěvek Olomouckého kraje	3 037 500,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie

S ohledem na potenciál cestovního ruchu turistických regionů Olomouckého kraje je tato situace nedostatečná a neprospívá prosperitě Olomouckého kraje. Daný projekt by měl zlepšením informovanosti a propagací Olomouckého kraje nalákat více návštěvníků a turistů a tím zvýšit příliv finančních prostředků do pokladny Olomouckého kraje. Tyto zdroje pak budou využity realizaci projektů a programů zajišťující lepší životní, kulturní a vizuální úroveň Olomouckého kraje a jeho občany.

6.3 INNTERREG III A

6.3.1 Rekonstrukce silnice II/457, 445 v úseku Zlaté hory – Konrádów

Priorita 1 – Další rozvoj a modernizace infrastruktury na zlepšení konkurenceschopnosti přeshraniční oblasti

Opatření 1.1. – Podpora infrastruktury přeshraničního významu

❖ Základní informace

Rostoucí objem přeshraniční spolupráce vyžaduje hustou síť hraničních přechodů, ke kterým je přivedena kvalitní dopravní infrastruktura. Kvalita přístupové cesty k hraničnímu přechodu Zlaté Hory – Konradów ze strany ČR neodpovídá jeho vytíženosti. Zásadní je v tomto úseku také technický stav mostů a mostům podobných objektů. Vyšší využití hraničního přechodu Zlaté Hory – Konradów může podpořit růstový potenciál oblasti.

❖ Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je přivést kvalitní dopravní infrastrukturu ke stávajícímu hraničnímu přechodu a tím výrazně zlepšit dopravní infrastrukturu ke stávajícímu hraničnímu přechodu.

Na tento hlavní cíl navazují další:

- snížené hlukové zátěže ve městě Zlaté Hory
- zvýšení bezpečnosti silničního provozu
- snížení nákladů na údržbu komunikace v letních měsících

❖ Realizace projektu

Datum zahájení projektu: 15. červen 2005

Datum ukončení projektu: 31. srpen 2008

Tabulka 10: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu

Rekonstrukce silnice II/457, 445 v úseku Zlaté hory – Konrádów

Celkové náklady v Kč:	20 291 796,-
Příspěvek ze Strukturálních fondů EU	15 218 847,-
Příspěvek Olomouckého kraje	4 058 359,-
Příspěvek ze státního rozpočtu	1 014 590,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie

Realizací projektu se očekává zlepšení podmínek pro využívání hraničního přechodu, zvýšení příležitosti přeshraniční spolupráce a partnerství, zvýšení atraktivity regionu a rozvoj cestovního ruchu.

6.3.2 Turistický informační portál Olomouckého kraje

Priorita 2 – Rozvoj místní společnosti v přeshraničních oblastech

Opatření 2.1. – Rozvoj cestovního ruchu

❖ Základní informace

Dle statistik návštěvnosti se řadí Olomoucký kraj na jedno z nejnižších míst mezi kraji České republiky. Jak vyplývá z Programu rozvoje cestovního ruchu, potenciál kraje pro

turistické využití, je v několika oblastech velmi vysoký, avšak využití stanoveného potenciálu neodpovídá jeho možnostem. Hlavními faktory tohoto stavu je nevyhovující infrastruktura cestovního ruchu a nedostatečně provázané marketingové aktivity zajišťující propagaci kraje.

❖ Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je zajištění šíření jednotných informací o turistické nabídce Olomouckého kraje a přispět tak ke zlepšení marketingu a zkvalitnění informační služby v cestovním ruchu turistické oblasti kraje.

❖ Realizace projektu

Datum zahájení projektu: 1. říjen 2005

Datum ukončení projektu: 30. červen 2007

Tabulka 11: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu

Turistický informační portál Olomouckého kraje

Celkové náklady v Kč:	2 150 000,-
Příspěvek ze Strukturálních fondů EU	1 612 500,-
Příspěvek Olomouckého kraje	537 500,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie

Výsledkem projektu bude vytvoření informačního internetového portálu cestovního ruchu ve spolupráci s poskytovateli služeb a provozovateli turistických atraktivit v oblasti cestovního ruchu. V rámci projektu budou vytvořeny a zprovozněny webové stránky zaměřené na propagaci turistických atraktivit kraje a společně s množstvím nabízených služeb v cestovním ruchu, dojde k lepší informovanosti o turistickém potenciálu kraje a následné zvýšení návštěvnosti kraje.

Úspěšnou realizací by se mělo dosáhnout zvýšení počtu domácích i zahraničních (především polských) turistů, zvýšení povědomí o turistickém místě Olomoucký kraj a zlepšení komunikace mezi veřejným a soukromým sektorem v oblasti cestovního ruchu.

6.4 PHARE 2003

6.4.1 Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim – Plumlov

❖ Základní informace

Technický stav komunikace III/37751 Ohrozim – Plumlov vykazoval nežádoucí závady jako např. nevyhovující spádování komunikace, hloubkovou korozi, výtluky, síťové trhliny, plošné deformace, olámané okraje, nefunkční odvodnění atd.

❖ Cíle informace

Hlavním cílem projektu bylo zvýšení bezpečnosti silničního provozu, snížení nehodovosti a snížení nákladů na údržbu komunikace. Dalším cílem bylo zpřístupnění rekreační oblasti Plumlov.

❖ Realizace projektu

Datum zahájení projektu: 28. březen 2006

Datum ukončení projektu: 20. červenec 2006

Tabulka 12: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu

Rekonstrukce silnice III/3775 1 Ohrozim – Plumlov

Celkové náklady v Kč:	29 409 755,-
Příspěvek ze státního rozpočtu	8 969 344,-
Dotace z fondu Phare	9 892 210,-
Podíl Olomouckého kraje	10 161 426,-
Podíl Město Plumlov	386 775,-

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropska+unie

Realizací projektu by se měl rozvinout turistický ruch, zvýšit bezpečnost silničního provozu a výrazně snížit náklady na údržbu komunikace.

6.5 Operační program Rozvoj lidských zdrojů

6.5.1 Síť center pasivního domu

❖ Základní informace

Pasivní domy se pomalu dostávají do centra pozornosti investorů a medií. V zahraničí jsou tato centra rozšířeným standardem a rostoucí zájem o informace o tomto standardu inspiroval vznik projektu.

Do projektu je zapojeno 12 partnerů z celé republiky. Výběrovou komisí byl vybrán k finanční podpoře z prostředků z Evropského sociálního fondu.

❖ Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je rozšíření poradenství a nabídku stávajících poradenských center o problematiku úspor energie ve stavebnictví, s cíleným zaměřením na pasivní domy a vznik poradenských center.

❖ Realizace projektu

Poradenství budou poskytovat stávající poradenská centra sítě EVVO. V rámci projektu vzniknou nová poradenská centra, která budou pro všechny zájemce poskytovat zdarma poradenství o pasivních domech. V Olomouckém kraji, stejně jako ve všech ostatních zapojených krajích, budou probíhat vzdělávací a tématické semináře.

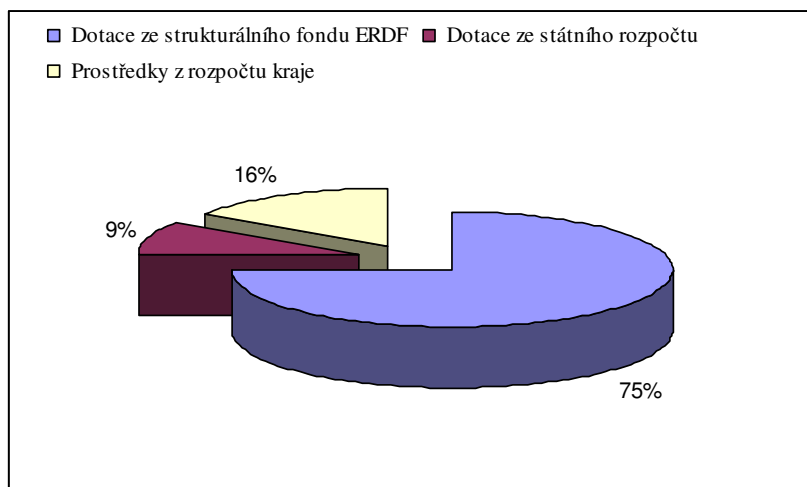
Poradenská centra vzniknou v rámci projektu u partnerů projektů, kteří byli vybráni s ohledem na jejich odborné znalosti a s cílem pokrýt co největší část České republiky.

7 ANALÝZA PROJEKTŮ

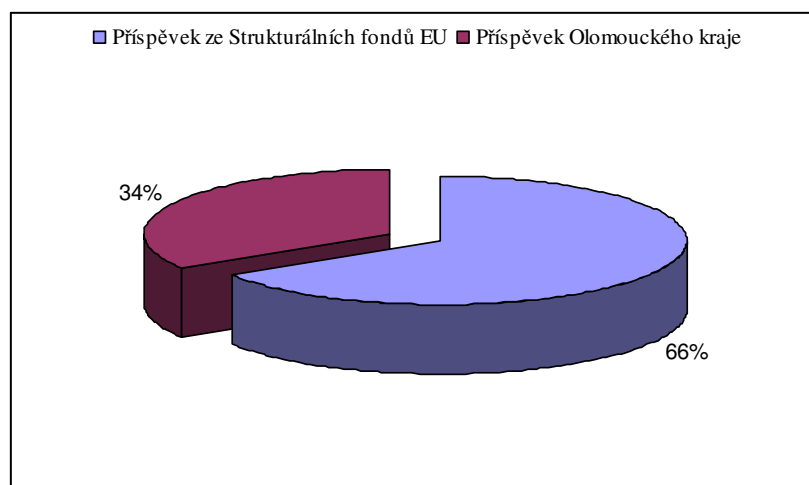
Základem pro analýzu byl sběr primárních informací. Na základě těchto informací jsem vytvořila přehled realizovaných projektů s potřebnými údaji a vyhodnoceními. V této kapitole jsem pak na základě získaných dat a vytvořeného přehledu vypracovala grafy, které slouží k jednotlivým srovnáním a ukázkám financování a realizace projektů.

7.1 Výše dotace a zdroje spolufinancování jednotlivých projektů

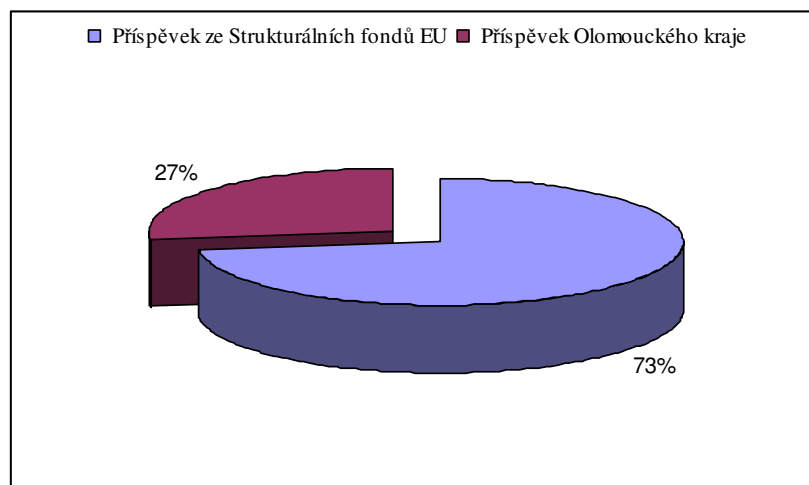
Následující výšečové grafy zobrazují, odkud plynuly zdroje financování projektů a podíly v procentech jednotlivých zdrojů na celkových nákladech projektu. Grafy jsou seřazeny v pořadí, jak byly popsány v kapitole 7. Není zde zobrazen graf projektu Partnerství pro rozvoj kraje, u kterého nebylo možné vyčíslit náklady na realizaci. Projekt není ukončen a pokračuje do dalšího programovacího období. U projektu Síť center pasivního domu nebyly rovněž zveřejněny náklady.

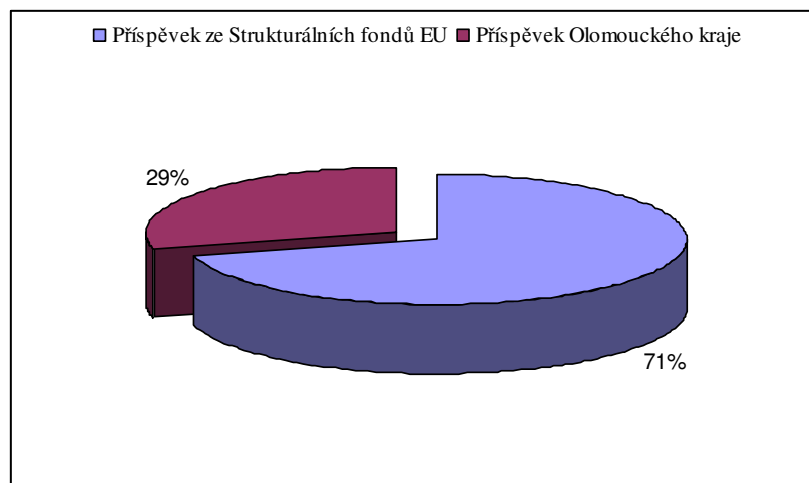
Obrázek 4: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Internetizace knihoven v Olomouckém kraji

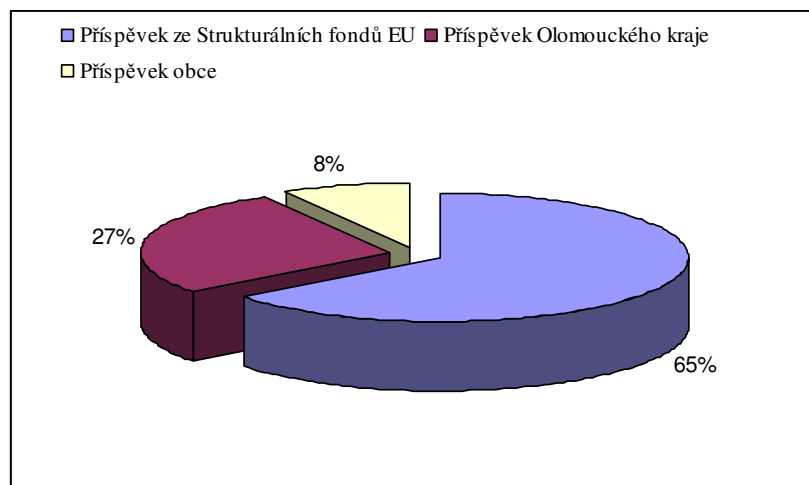
Obrázek 5: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce mostů a silnice II/449 Valš. Žleb

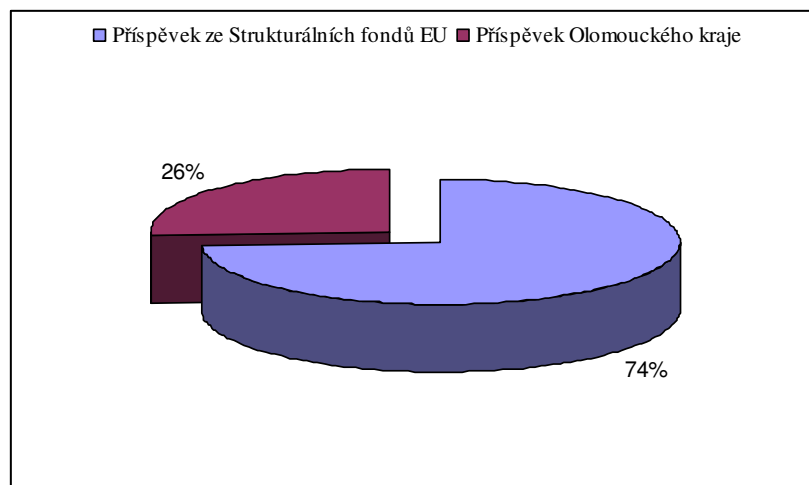
Obrázek 6: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice II/457 Travná – Polsko

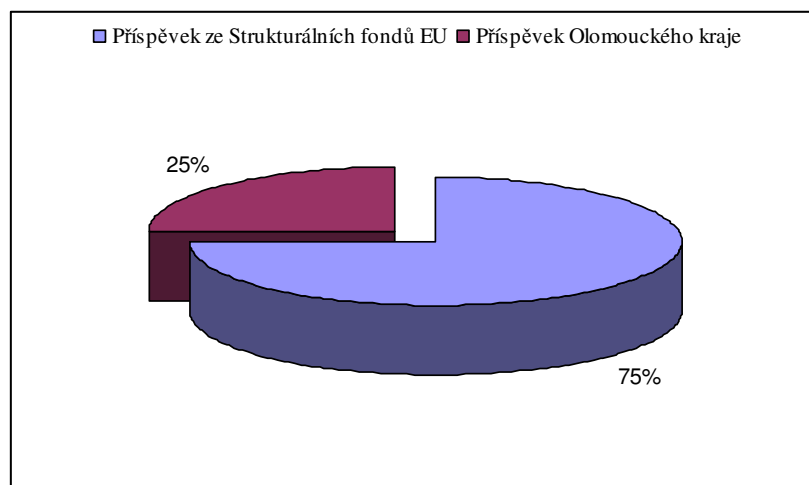
Obrázek 7: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Průtah silnice II/438 Býškovice

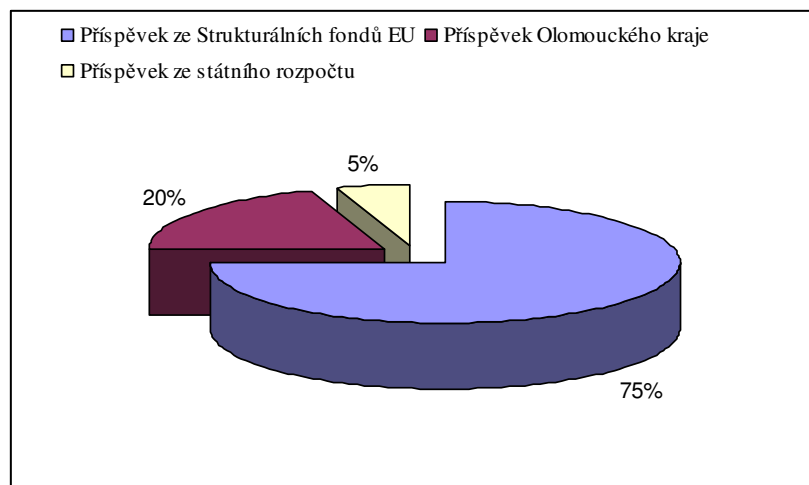
Obrázek 8: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice III/4539 Žulová – Vidnava

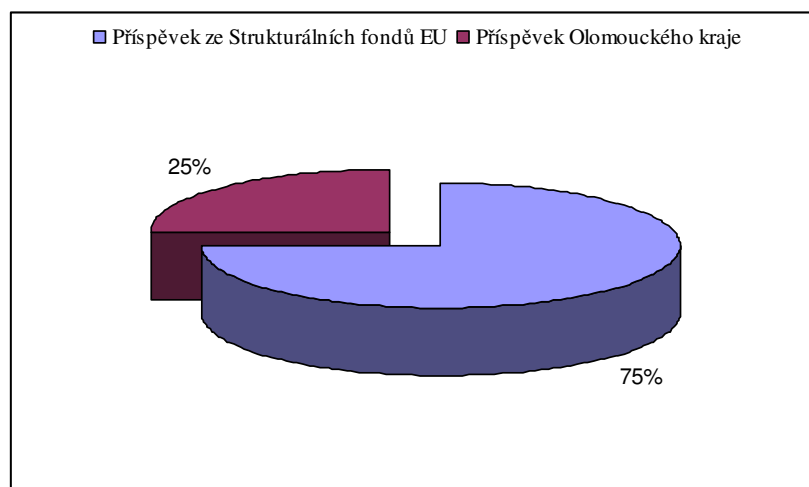
Obrázek 9: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice II/446 Nová Seninka – hranice s Polskem

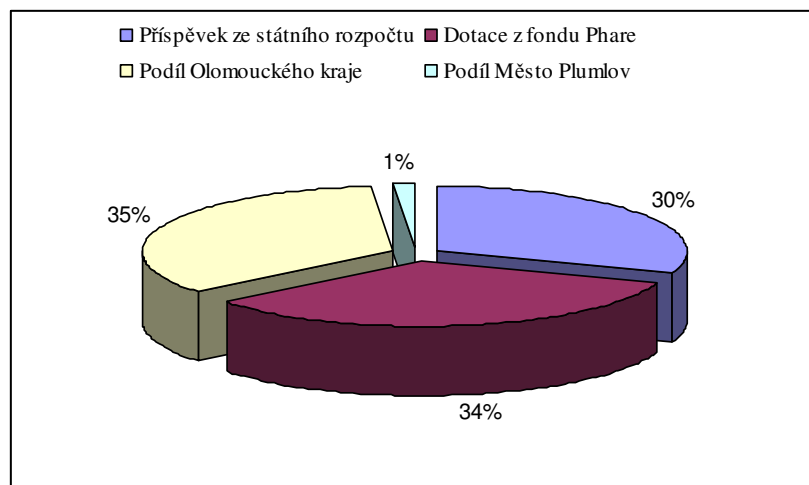
Obrázek 10: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Marketing cestovního ruchu

Obrázek 11: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice II/457,445 v úseku Zlaté hory – Konrádów

Obrázek 12: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Turistický informační portál Ol. kraje

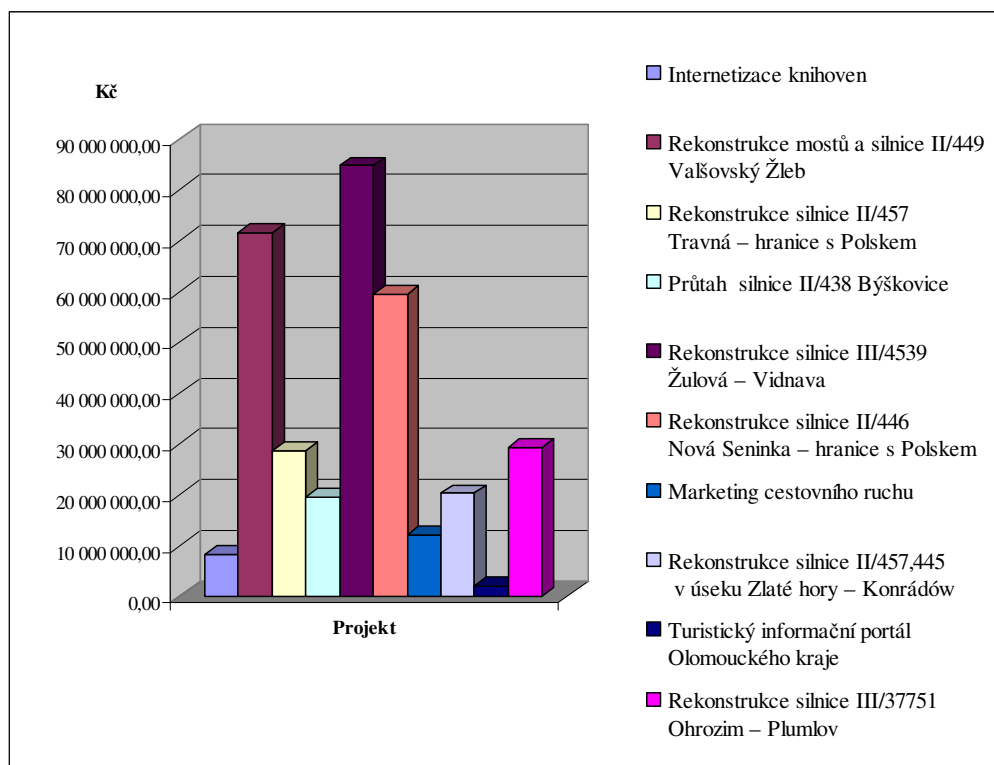
Obrázek 13: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim–Plumlov

Ze zobrazených grafů vidíme, že ve většině případů byly projekty dotovány téměř ze $\frac{3}{4}$ ze strukturálních fondů EU. Zbytek, což představuje zhruba $\frac{1}{4}$ nákladů, je příspěvkem Olomouckého kraje, v některých případech (Internetizace knihoven v Olomouckém kraji, Rekonstrukce silnice III/4539 Žulová – Vidnava, Rekonstrukce silnice II/457,445 v úseku Zlaté hory – Konrádów) se dělí podíl s poskytnutými financemi ze státního rozpočtu.

Výjimku tvoří projekt Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim – Plumlov, který nebyl dotován ze strukturálních fondů, nýbrž v rámci programu PHARE. Zde je největším zdrojem financování Olomoucký kraj (35%), dalších 34% všech zdrojů financí byla poskytnuta z programu PHARE. Zbytek potřebných nákladů je rozdělen mezi státní rozpočet (30%) a město Plumlov (1%).

Tabulka 13: Celkové náklady jednotlivých projektů

Projekt	Celkové náklady v Kč:
Internetizace knihoven	8 334 069,00
Rekonstrukce mostů a silnice II/449 Valšovský Žleb	71 532 208,00
Rekonstrukce silnice II/457 Travná – hranice s Polskem	28 806 486,00
Průtah silnice II/438 Býškovice	19 532 735,00
Rekonstrukce silnice III/4539 Žulová – Vidnava	84 782 710,00
Rekonstrukce silnice II/446 Nová Seninka – hranice s Polskem	59 531 381,00
Marketing cestovního ruchu	12 150 000,00
Rekonstrukce silnice II/457,445 v úseku Zlaté hory – Konrádów	20 291 796,00
Turistický informační portál Olomouckého kraje	2 150 000,00
Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim – Plumlov	29 409 755,00

Obrázek 14: Srovnání celkových nákladů jednotlivých projektů

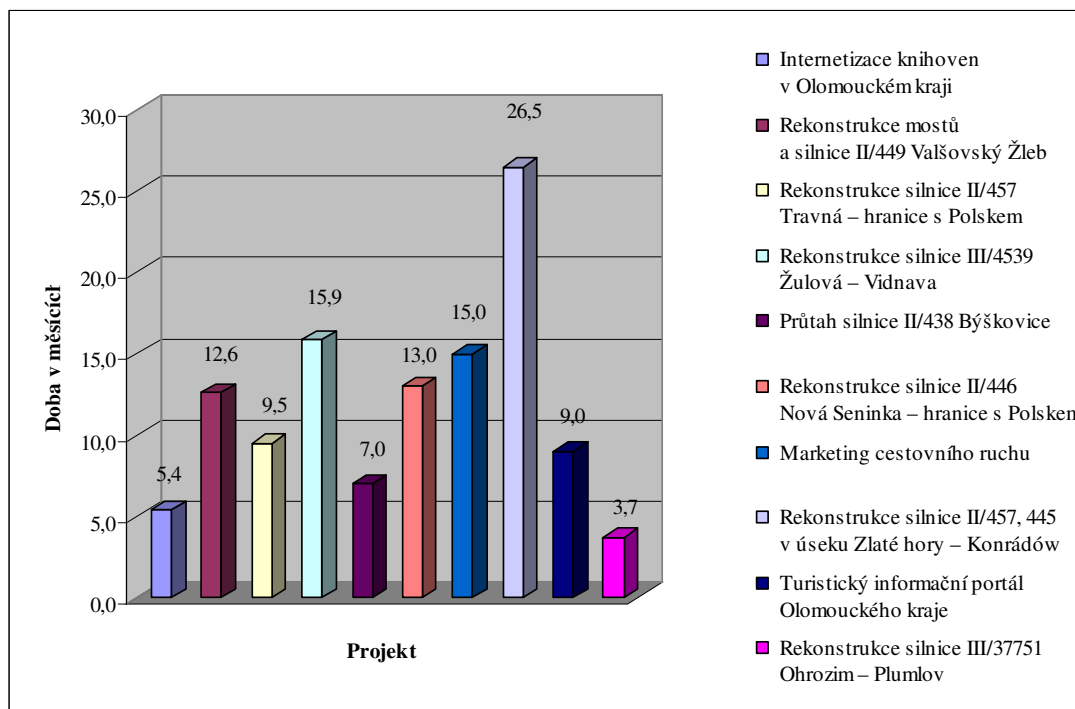
Ve výše zobrazeném grafu můžeme porovnat celkové náklady jednotlivých projektů. Z grafu vyplývá, že nejnákladnějším projektem (srovnáním projektů, u kterých jsem získala údaj o nákladech) je projekt Rekonstrukce silnice Žulová – Vidnava. Druhým a třetím nejnákladnějším projektem je Rekonstrukce mostů a silnice II/449 Valšovský Žleb a Rekonstrukce silnice II/446 Nová Seninka – hranice s Polskem. Naopak projektem s nejmenší nákladovostí bylo zavedení turistického informačního portálu Olomouckého kraje. Z uvedeného srovnání lehce vyvodíme, že projekty z oblasti dopravní infrastruktury a investice vynaložené na jejich rekonstrukci jsou nákladnější než investice do projektů zajišťující služby.

7.2 Doba potřebná k realizaci jednotlivých projektů

V následující tabulce a sloupcovém grafu jsou uvedena vždy k jednotlivým projektům data zahájení a ukončení realizace. V grafu pak můžeme vidět srovnání realizovaných projektů, kromě dvou projektů, a to Síť center pasivního domu a Partnerství pro rozvoj kraje (program pokračuje do dalšího období).

Projekt	Realizace			Fond
	Zahájení projektu	Ukončení projektu	Doba v měsících	
Internetizace knihoven v Olomouckém kraji	15.7.2006	29.12.2006	5,4	SROP
Rekonstrukce mostů a silnice II/449 Valšovský Žleb	10.11.2005	30.11.2006	12,6	
Rekonstrukce silnice II/457 Travná – hranice s Polskem	15.9.2005	30.6.2006	9,5	
Rekonstrukce silnice III/4539 Žulová – Vidnava	3.4.2006	31.7.2007	15,9	
Průtah silnice II/438 Býškovice	1.4.2006	31.10.2006	7,0	
Rekonstrukce silnice II/446 Nová Seninka – hranice s Polskem	1.8.2005	31.8.2006	13,0	
Marketing cestovního ruchu	30.4.2006	31.10.2007	15,0	SROP Grantové schéma
Rekonstrukce silnice II/457, 445 v úseku Zlaté hory – Konrádów	15.6.2005	31.8.2007	26,5	INTERREG III A
Turistický informační portál Olomouckého kraje	1.10.2005	30.6.2007	9,0	
Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim – Plumlov	28.3.2006	20.7.2006	3,7	PHARE 2003
Síť center pasivního domu	neuveďeno			OPRLZ
Partnerství pro rozvoj kraje	neuveďeno			SROP

Tabulka 14: Časový horizont realizace projektů

Obrázek 15: Doba realizace jednotlivých projektů

Jelikož z vybraných projektů spadá většina do programu SROP (podpora hlavně velkých projektů), blíží se průměrná doba realizace ke 12 měsícům. Časově nejnáročnější je projekt Rekonstrukce silnice II/457,445 v úseku Zlaté Hory – Konrádów. Naopak nejkratěji se realizoval projekt Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim – Plumlov. Z uvedeného grafu rozeznáme, že, ve srovnání s vynaloženými náklady, jsou projekty zaměřené na lidské zdroje a služby časově náročné. Je to z důvodu, že projekty vyžadující zlepšení nabízených služeb, obslužnosti, mají složitou strukturu a vyžadují spolupráci většího množství lidí, organizací a podniků. Z toho plyne, že délka jejich realizace může trvat až několik měsíců.

ZÁVĚR

Strukturální politika EU prokázala za dobu svého fungování, že tyto prostředky pomohly zvýšit životní úroveň v dotovaných oblastech a nastartovat zde potřebný ekonomický růst, to platí samozřejmě i pro Olomoucký kraj, který jsem v této bakalářské práci řešila. Je nutné si uvědomit, že tyto výsledky nejsou přínosem jen pro daný region, ale pro celou Evropskou unii a všechny její občany, protože se tak zlepšuje životní prostředí nás všech.

Jen vzájemnou spoluprací a společným úsilím mnoho být dosaženo takových výsledků a v tom je třeba i nadále pokračovat.

Olomoucký kraj je zanedbán zejména v oblasti dopravní infrastruktury a kvalitě nabízených služeb pro turisty a návštěvníky, včetně jejich propagace. Tato skutečnost se promítla do předložených žádostí o podporu z EU následných realizací projektů. Jak vyplývá z analýzy, hlavní investiční programy byly zaměřeny právě na dopravní infrastrukturu, konkrétně tedy rekonstrukce silnic II. a III. třídy.

Největší investice si vyžádal projekt Rekonstrukce silnice III/4539 Žulová – Vidnava s náklady blížící se 85 mil. Kč.

Neméně důležitými byly i další projekty nejen z oblasti dopravní infrastruktury, ale také z oblasti vzdělávání obyvatel regionu, cestovního ruchu a marketingu. Tyto projekty nebyly sice tolik náročné na finanční náklady jako rekonstrukce pozemních komunikací v kraji, o to více byly náročnější na dobu realizace a organizační a personální zajištění.

Projekty byly z větší části (u většiny projektů téměř 75 %) financovány z fondů EU, ostatní náklady byly hrazeny z prostředků Olomouckého kraje, u dvou projektů ze státního rozpočtu.

Co se týká doby realizace, zjistila jsem, že průměrná doba realizace analyzovaných projektů byla 12 měsíců. Nejdéle realizovaným projektem byla Rekonstrukce silnice II/457,445 v úseku Zlaté hory – Konrádów (26,5 měsíců). Naopak nejrychleji zrealizovaným projektem byla Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim – Plumlov.

Stejně jako v tomto období, také v dalším období 2007 – 2013 může Olomoucký kraj žádat o dotace z EU. Ke zlepšení životní úrovně svých obyvatel může ČR čerpat z fondů EU přibližně 26,7 miliard Eur, což je zhruba 752,7 miliard Kč a tato částka odpovídá 74 % státního rozpočtu ČR roku 2007.

Pro období 2007 – 2013 platí princip monofondosti. To znamená, že podpora poskytovaná v rámci jednoho operačního programu bude financována pouze z jednoho fondu. Doporučila bych Olomouckému kraji držet se pravidel státní pomoci EU a respektovat a dodržovat horizontální politiky EU.

Ze zjištěných informací o Olomouckém kraji a možnosti čerpání prostředků z EU v dalším programovacím období bych doporučila, aby se kraj zaměřil na následující projekty: nákup dopravních prostředků městské hromadné dopravy, opravy silnic, investiční podpora vzdělávacích, poradenských a informačních center environmentálního vzdělávání, infrastruktura pro poskytování sociálních, vzdělávacích a zdravotnických služeb, programy pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, budování cyklostezek a cyklotras, prezentace kraje, inovace vzdělávacích programů, zavedení metod na zlepšování kvality a transparentnosti veřejné správy, podpora marketingových služeb apod.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] DVOŘÁČEK, Jiří. *Strategická analýza vybraných faktorů podnikání v Evropské unii*. 1. vyd. Vysoká škola ekonomická v Praze : Nakladatelství Oeconomica, 2005. 160 s. ISBN 80-245-0818-4.
- [2] HRDÝ, Milan. *Hodnocení ekonomické efektivity investičních projektů EU*. 1. vyd. Praha : ASPI, a.s., 2006. 203 s. ISBN 80-7357-137-4.
- [3] KŘÍŽKOVÁ, M. *Základní principy přípravy projektů v rámci strukturálních fondů EU dokumentované na případových studiích*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Odbor vnějších vztahů, 2004. 63 s. ISBN 80-239-4895-4.
- [4] KUNEŠOVÁ, Hana, MRKVAN, Radomír. *Evropská unie : Vybrané kapitoly z pohledu ekonomů*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2005. 260 s. ISBN 80-7043-390-6.
- [5] OMONDI, Rose, et al. *Průvodce fondy EU pro neziskové organizace*. Marie Kubalíková a kol.. 2. vyd. Praha : Nadace rozvoje občanské společnosti, 2005. 224 s. ISBN 80-902302-5-3.
- [6] TÝČ, Václav. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. 3. aktualiz. a doplněné vyd. Praha: Linde, 2001. 120 s. ISBN 80-7201-296-7.
- [7] VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.
- [8] VILAMOVÁ, Šárka. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
- [9] WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce*. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.
- [10] WOKOUN, René, et al. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vyd. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.
- [11] WOKOUN, René. *Česká regionální politika v období vstupu do EU*. 1. vyd. Vysoká škola ekonomická v Praze : Nakladatelství Oeconomica, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.

- [12] WOKOUN, René, LUKÁŠ, Zdeněk, KOUŘILOVÁ, Jana. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. 1. vyd. Praha : IFEC s.r.o., 2002. 165 s. ISBN 80-86412-18-0.
- [13] ZLÝ, Bohumil. *Evropská unie a integrační procesy od A do Z*. 2. aktualiz. vyd. Ostrava : MONTANEX a.s., 2001. 117 s. ISBN 80-7225-045-0.

Strategický dokument rozvoje kraje

- [1] Strategie rozvoje Olomouckého kraje, Vysoká škola ekonomická v Praze, Středisko regionálních a správních věd

WWW stránky – elektronické monografie

- [1] *Annual budgets, financial reports and accounts* [online]. 2006 [cit. 2007-05-02]. Dostupný z www: <http://ec.europa.eu/budget/documents/annual_budgets_reports_accounts_en.htm>.
- [2] *Evropská komise v ČR* [online]. 1998 – 2007 [cit. 2007-03-23]. Dostupný z www: <www.evropska-unie.cz>.
- [4] EVROPSKÁ KOMISE. *Regionální politika* [online]. 2007 [cit. 2007-05-02]. Dostupný z www: <http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_en.htm>.
- [5] *Finanční pomoc EU v ČR* [online]. 2007 [cit. 2007-04-15]. Dostupný z www: <<http://www.evropska-unie.cz/cz/article.asp?id=2737>>.
- [6] JAN ZAJÍC. *Strukturální fondy: Programy 2004 – 2006* [online]. 2004, [cit. 2007-04-15]. Dostupný z www: <<http://www.crr.cz/index.php?menu=75>>.
- [7] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strukturální fondy EU* [online]. 2003 – 2007 [cit. 2007-04-30]. Dostupný z www: <[www.strukturalni-fondy](http://www.strukturalni-fondy.cz)>.
- [8] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strategie regionálního rozvoje ČR*. [online]. 1996 – 2007. [cit. 2007-05-02]. Dostupný z www: <<http://mmr.cz/cz/regional/strategy>>.

- [9] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Strukturální fondy EU* [online]. 2005 [cit. 2007-04-30]. Dostupný z www: <<http://www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitri-trh/sf-eu/>>.
- [10] *Olomoucký kraj*. [online]. 2007 [cit. 2007-05-02]. Dostupný z www: <<http://www.evropska-unie.cz/cz/support/region.asp?Region>>.
- [11] *Realizované projekty Olomouckého kraje*. [online]. 2007 [cit. 2007-05-02]. Dostupný z www: <http://www.krolomoucky.cz/OlomoucyKraj/Evropska+unie/Realizovane+projekty+Olomouckeho+kraje/realizovane+projekty_CZ.htm?lang=CZ>.
- [12] *Rozpočet on-line* [online]. 2006 [cit. 2007-05-02]. Dostupný z www: <<http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-cs.htm>>.
- [13] ŠPOK RADOMÍR. *Přístup k informacím při využívání strukturálních fondů EU v České republice* [online]. 2006 [cit. 2007-03-23]. Dostupný z www: <http://www.europeum.org/disp_article.php?aid=853&cid=6&nolang=0&page=1&type=0>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CF	Cohesion Fund	Fond soudržnosti, Kohezní fond
CSF	Community support framework	Rámec podpory společenství
ČR	Czech Republic	Česká republika
DPH		Daň z přidané hodnoty
EAGGF	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund	Evropský zemědělský záruční a podpůrný fond
EK	European Commission	Evropská komise
ERDF	European Regional Development Fund	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	European Social Fund	Evropský sociální fond
EU	European Union	Evropská unie
EUR	European Currency Unit	Společná měna států EU
EUROSTAT	European Union Statistical Office	Evropský statistický úřad
FIFG	Financial Instrument for Fisheries Guidance	Finanční nástroj na podporu rybolovu
HND		Hrubý národní důchod
HDP	Gross Domestic Product	Hrubý domácí produkt
INTERREG	Interregional Integration programme	Program meziregionální spolupráce
ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-Accession	Nástroj předvstupní strukturální politiky
JPD	Single Programming Document	Jednotný programový dokument

LEADER	Community Initiative for Rural Development	Iniciativa Společenství pro rozvoj venkova
NRP	National Development Plan	Národní rozvojový plán
NUTS	Nomenclature des unités territoriales statistique	Nomenklatura územně statistických jednotek
PHARE	Poland and Hungary: Action for Pre Accession Aid for Agriculture and Rural Development	Speciální akční program pro předvstupní pomoc v zemědělství a v obnově venkova
SF	Structural Funds	Strukturální fondy
SROP	Point regional Operational Programme	Společný regionální operační program
RPS		Rámec podpory Společenství
Sb	Collection of Laws	Sbírka zákonů
OPI		Operační program Infrastruktura
OPPP		Operační program Průmysl a podnikání
OPRLZ		Operační program Řízení lidských zdrojů
OPRVMZ		Operační program Rozvoj venkova a multi funkční zemědělství
TEN	Trans European Network	Transevropské sítě

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Podíl jednotlivých příjmů rozpočtu na celkových příjmech v r. 2006.....</i>	<i>12</i>
<i>Obrázek 2: Podíl jednotlivých výdajů na celkovém objemu rozpočtu v r. 2006.....</i>	<i>14</i>
<i>Obrázek 3: Alokace prostředků na strukturální fondy pro období 2004 - 2006.....</i>	<i>26</i>
<i>Obrázek 4: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Internetizace knihoven v Olomouckém kraji</i>	<i>55</i>
<i>Obrázek 5: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce mostů a silnic II/449 Valšovský Žleb</i>	<i>56</i>
<i>Obrázek 6: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice II/457 Travná - Polsko.....</i>	<i>56</i>
<i>Obrázek 7: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Průtah silnice II/438 Býškovice.....</i>	<i>57</i>
<i>Obrázek 8: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice II/4539 Žulová - Vidnava.....</i>	<i>57</i>
<i>Obrázek 9: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice II/446 Nová Seninka – hranice s Polskem</i>	<i>58</i>
<i>Obrázek 10: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Marketing cestovního ruchu</i>	<i>58</i>
<i>Obrázek 11: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice II/457, 445 v šeku Zlaté hory - Konrádów.....</i>	<i>59</i>
<i>Obrázek 12: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Turistický informační portál Ol. kraje</i>	<i>59</i>
<i>Obrázek 13: Podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech projektu Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrožim - Plumlov</i>	<i>60</i>
<i>Obrázek 14: Srovnání celkových nákladů jednotlivých projektů.....</i>	<i>62</i>
<i>Obrázek 15: Doba realizace jednotlivých projektů</i>	<i>64</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Rozpočtová perspektiva EU 2000 – 2006</i>	15
<i>Tabulka 2: Základní informace Olomouckého regionu</i>	36
<i>Tabulka 3: Výše dotace a zdrojů spolufinancování uznatelných nákladů projektu Internetizace knihoven.....</i>	42
<i>Tabulka 4: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Rekonstrukce mostů a silnic III/449 Valšovský Žleb</i>	46
<i>Tabulka 5: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Rekonstrukce silnice II/457 Travná – hranice s Polskem</i>	47
<i>Tabulka 6: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Rekonstrukce silnice III/4539 Žulová - Vidnava</i>	47
<i>Tabulka 7: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Průtah silnice II/438 Býškovice</i>	48
<i>Tabulka 8: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Rekonstrukce silnice II/446 Nová Seninka – hranice s Polskem.....</i>	48
<i>Tabulka 9: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Marketing cestovního ruchu.....</i>	50
<i>Tabulka 10: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Rekonstrukce silnice II/457, 445 v úseku Zlaté hory - Konrádów.....</i>	51
<i>Tabulka 11: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Turistický informační portál Olomouckého kraje</i>	52
<i>Tabulka 12: Výše dotací a zdroje spolufinancování projektu Rekonstrukce silnice III/37751 Ohrozim - Plumlov</i>	53
<i>Tabulka 13: Celkové náklady jednotlivých projektů.....</i>	61
<i>Tabulka 14: Časový horizont realizace projektů.....</i>	63

SEZNAM PŘÍLOH

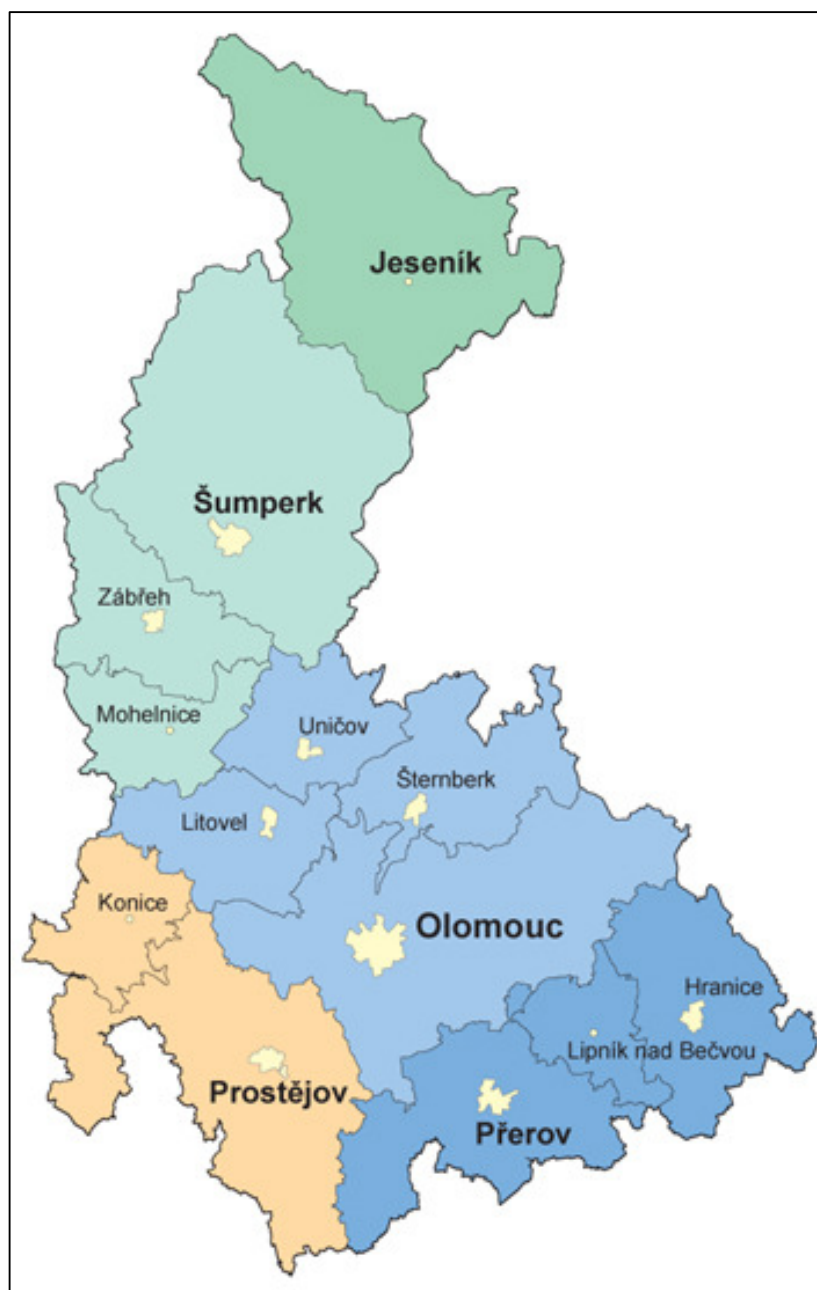
Příloha P I: Priority, Opatření a podopatření SROP

Příloha P II: Mapa Olomouckého kraje

PŘÍLOHA P I: PRIORITY, OPATŘENÍ A PODOPATŘENÍ SROP

		mil. Eur
Priorita 1	Regionální podpora podnikání	
Opatření 1.1.	Podpora podnikání ve vybraných regionech	45,138
Priorita 2	Regionální rozvoj infrastruktury	
Opatření 2.1.	Rozvoj dopravy v regionech	151,964
Podopatření 2.1.1	Regionální rozvoj dopravní infrastruktury	106,375
Podopatření 2.1.2	Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech	45,589
Opatření 2.2.	Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech	22,517
Opatření 2.3.	Regenerace a revitalizace vybraných měst	22,517
Priorita 3	Rozvoj lidských zdrojů v regionech	
Opatření 3.1.	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech	45,025
Opatření 3.2.	Podpora sociální integrace v regionech	37,143
Opatření 3.3.	Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů	10,135
Priorita 4	Rozvoj cestovního ruchu	
Opatření 4.1.	Rozvoj služeb cestovního ruchu	36,024
Podopatření 4.1.1	Podpora nadregionálních služeb cestovního ruchu	18,012
Podopatření 4.1.2	Podpora regionálních a místních služeb cest. ruchu	18,012
Opatření 4.2.	Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	62,069
Podopatření 4.2.1	Podpora nadregionální infrastruktury	36,030
Podopatření 4.2.2	Podpora regionální a místní infrastruktury ČR	36,030
Priorita 5	Technická pomoc	
Opatření 5.1.	Technická pomoc pro SROP	6,720
Opatření 5.2.	Technická pomoc pro CSF	5,087

Pramen: www.strukturální-fondy.cz

PŘÍLOHA P II: MAPA OLOMOUCKÉHO KRAJE

Mapa Olomouckého kraje

Pramen: www.kr-olomoucky.cz/Nšeobecné+informace+o+kraji